

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា ពិគ្រោះយោបល់

ស្តីពី

របាយការណ៍ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមដំបូង លើគម្រោងស្នើសុំ
ធ្វើអាជីវកម្មស្រាវជ្រាវរ៉ែក្រេត របស់ក្រុមហ៊ុន Samnang Rea Thborng Thmor Import-Export
and Development CO., LTD. ស្ថិតនៅតំបន់រុក្ខាស្រាវ ក្រុងស្រីសោយ និងស្រុកស្រែអំបិល
ខេត្តកោះកុង

កាលពីវេលាម៉ោងប្រាំបីនាទីសប្តាហ៍ថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២១ នៅសាលាខេត្ត
កោះកុង មានបើកកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាមួយលើបទបង្ហាញរបាយការណ៍ស្តីពី ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន
និងសង្គមដំបូង លើគម្រោងស្នើសុំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវរ៉ែក្រេត អ៊ីលម៉េនីត (Ilmenite) នៅតំបន់រុក្ខាស្រាវ
ស្រុកស្រីសោយ និងស្រុកស្រែអំបិល ខេត្តកោះកុង របស់ក្រុមហ៊ុន Samnang Rea Thborng Thmor
Import-Export and Development CO., LTD. ក្រោមអធិបតីភាព **ឯកឧត្តម សុទ ឆារ** អភិបាលរង
ខេត្តកោះកុង ។

សមាសសភាពអញ្ជើញចូលរួមមាន:

- ១- លោក ប៉ែន ស៊ីណា អគ្គលេខាធិការ សាលាខេត្ត
- ២- លោក ផន គឹមកន នាយរងក្រុមអធិការកិច្ច សាលាខេត្ត
- ៣- បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី នាយក GCF (Green Consultancy Firm)
- ៤- លោក លឹម សារ៉ាន់ នាយខុទ្ទកាល័យស្តីទី
- ៥- លោក សៅ ស៊ីនធួន នាយរងខុទ្ទកាល័យ
- ៦- លោក ប៊ុច ស៊ីយុន ប្រធានមន្ទីរមន្ទីរឧស្សាហកម្ម
- ៧- លោក មាស ស៊ីថា នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ៨- លោក ជែ ពេជរតនា ប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន
- ៩- លោក ប៊ុន លើក អភិបាលស្រុកស្រែអំបិល

- ១០- លោក ទូ សារុំធី អភិបាលស្រុកថ្មបាំង
- ១០- លោក ឡៅ សារុំន បុគ្គលិក GCF (Green Consultancy Firm)
- ១២-លោក ឈេង សុវណ្ណដា មន្ត្រីការិយាល័យសរុបខេត្ត
- ១៣-លោក Romica Grosu មន្ត្រីមកពីអង្គការ Wildlife Alliance
- ១៤- លោក ហិត សុគន្ធ មន្ត្រីសម្របសម្រួលអង្គការសម្ព័ន្ធមិត្តសត្វព្រៃ

ជាកិច្ចចាប់ផ្តើមឯកឧត្តម សុទ្ធ ធារា អភិបាលរងខេត្តកោះកុងមានមតិសំណេះសំណាល និងថ្លែងបើកអង្គប្រជុំអោយដំណើរការរួមមានខ្លឹមសារដូចតទៅ :

បណ្ឌិត លី សុពណ៍ មុនី : ថ្ងៃនេះខ្ញុំរីករាយណាស់ដែលឯកឧត្តមបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំ ធ្វើបទបង្ហាញទៅលើរបាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម លើគម្រោងស្នើសុំធ្វើអាជីវកម្មស្រាវជ្រាវ និងរុករកសំបុកវីអ៊ីលមេនីត (Ilmenite) របស់ក្រុមហ៊ុន Samnang Rea Thborng Thmor Import-Export and Development CO., LTD. ស្ថិតនៅតំបន់អូរតាតុត ស្រុកថ្មបាំង និងស្រុកស្រែអំបិល ខេត្តកោះកុង ។ ក្រុមហ៊ុននេះមានប្រាំប្រទល់ខាងជើងឈាងខាងលិចជាប់ និងឃុំផ្លូវដូនពៅ ឃុំជំនាប់ស្រុកថ្មបាំង និងឃុំជីលលើ ខាងកើតជាប់ប្រាំប្រទល់ឃុំដងពែង ស្រុកស្រែអំបិល ឯខាងលិចជាប់នឹង ប្រាំប្រទល់និងឃុំជំនាប់ ក្នុងស្រុកថ្មបាំង និងស្រុកស្រែអំបិល ។ ចំពោះចំណុចនិយាយកា និងទីតាំង ភូមិសាស្ត្រ ខ្ញុំមិនចាំបាច់និយាយទៀតទេ គឺសូមលើកយកបទដ្ឋានច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុនសំណាងវី តើក្រុមហ៊ុន សំណាងវី មានអាទិភាពច្បាប់យ៉ាងណាខ្លះ ដើម្បីចុះទៅសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងឈានធ្វើអាជីវកម្មវីអ៊ីលមេនីតនៅក្នុងឆ្នាំខាងមុខ ខ្ញុំនិង អធិប្បាយដូចតទៅនេះ ។

-តាមរយៈលិខិតលេខ ១២៦២ ឧរថ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្មវីអ៊ីលមេនីតនិងថាមពល ស្តីពីអាជ្ញាប័ណ្ណស្វែងរុករកវី បន្ទាប់មកទៀតពាក់ព័ន្ធនឹង អានុសារណៈស្តីពីការសិក្សា ស្វែងយល់ជំរកវី (ILMENITE) នៅតំបន់អូរតាតុត ស្រុកថ្មបាំង ខេត្តកោះកុង ធ្វើឡើងនៅឆ្នាំ ២០០៤ រវាងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វីអ៊ីលមេនីតនិងថាមពល និងក្រុមហ៊ុនសំណាងវី ត្បូងថ្ម អាហ័រណ-នីហ័រណ ដែលចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ មិនា ឆ្នាំ២០០៥ ដោយ ឯកឧត្តម ស៊ុយ សែម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វីអ៊ីលមេនីតនិងថាមពល និង លោក សាវណុនសុង ប្រធានក្រុមហ៊ុន សំណាងវី ត្បូងថ្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ហើយក្នុងនោះដែលក៏មាន

-កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការស្រាវជ្រាវវីអ៊ីលមេនីត (ILMENITE) នៅតំបន់អូរតាតុត ស្រុកថ្មបាំង ធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥ រវាងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វីអ៊ីលមេនីតនិងថាមពល និងក្រុមហ៊ុនសំណាងវី ត្បូងថ្ម អាហ័រណ-នីហ័រណ ដែលចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥ ដោយ ឯកឧត្តម

ស៊ុយ វែម រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល និង លោក សាវ ឈុនសុង ប្រធានក្រុមហ៊ុន សំណាងវីរី ត្បូងឃ្មុំ និងអភិវឌ្ឍន៍ ។

បន្ទាប់ទៅទៀតនេះ តើយើងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម ប្រសិនបើ មានការធ្វើអាជីវកម្មវិធីនៅក្នុងតំបន់នោះ ។ យើងកំណត់ទៅលើចំណុចសំខាន់ៗ គឺ៖ (១) ការងារសិក្សាធនធាន រូបវន្ត និងការអង្កេតអេកូឡូស៊ី (២) ការងារសិក្សាធនធានសង្គម សេដ្ឋកិច្ចនៃតំបន់គម្រោង (៣) ការងារពិនិត្យ ការប្រើប្រាស់ដី និងវាយតម្លៃស្ថានភាពគំរប់ព្រៃដោយប្រើ ឧបករណ៍ Paramotor បច្ចុប្បន្នដោយសារថា យើងស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋវិស្សានៅឡើយ និងទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុនសំណាងវីរីនោះស្ថិតនៅចម្ងាយ១៦គ.ម ភាគ ខាងជើងទីរួមស្រុកថ្មបាំងម្យ៉ាងទៀតផ្លូវគមនាគមន៍ពិបាក បើយើងទៅផ្លូវមួយទៀតដោយអូប្រើឡើងតាម ព្រែកស្រុកស្រែអំបិលប្រើរយៈពេលប្រហែលជា ៣ម៉ោង រួចហើយចុះដើរចម្ងាយ១០ គ.មទៀតបានទៅដល់ ការដ្ឋាននោះ ។ ហើយដោយសារភូមិសាស្ត្រវាពិបាកនៅក្នុងរដ្ឋវិស្សា ការអង្កេតអេកូឡូស៊ីដោយសារធ្វើ Grown Survey ក៏មិនអាចធ្វើបានដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀតការសិក្សាដោយការហោះហើរពិនិត្យទៅលើគំរប់ព្រៃ និង ការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់គម្រោងក៏មិនអាចធ្វើបាន ដូចឯកឧត្តមអស់លោក លោកស្រី ដែលជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជ្រាបស្រាវហើយ ប៉ុន្តែថ្ងៃចុងក្រោយមេឃស្រឡះបន្តិច ក៏ប៉ុន្តែនៅតំបន់នោះមានពួកច្រើននៅឡើយ ។ ដូច្នេះការអង្កេតពិលីអាកាសពិតជាមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានទេ យើងត្រូវរង់ចាំចុងខែនេះ ឬពាក់កណ្តាលខែ ក្រោយទើបការអង្កេតពិលីអាកាសអាចធ្វើទៅបាន ជាពិសេសដូចមានឯកឧត្តមថ្នាក់ដឹកនាំខែមានវត្តមាន នៅទីនេះស្រាប់ នេះគ្រាន់តែជួបលើកដំបូងរវាងក្រុមការងារបច្ចេកទេសមួយនិងថ្នាក់ដឹកនាំដើម្បីពិគ្រោះ យោបល់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែ ចប់ពីនេះទៅរបាយការណ៍នេះត្រូវចងក្រងឱ្យបានសព្វគ្រប់ហើយដាក់ប្រជុំនៅក្រសួង បរិស្ថានចំនួន៣ដងទៀត លើកទី១យើងប្រជុំឆ្លងថ្នាក់នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស លើកទី២ប្រជុំឆ្លងថ្នាក់ដឹកនាំ ក្រសួងបរិស្ថាន ហើយប្រជុំលើកទី៣សំរេចចុងក្រោយនោះគឺប្រជុំថ្នាក់អន្តរក្រសួង ។ ដូច្នេះនេះគ្រាន់តែជាការ ជួបគ្នាលើកដំបូង ទោះព្រឹត្តមានការពាក់ជាមួយការអង្កេតអេកូឡូស៊ី ហើយនិងការអង្កេតពិលីអាកាសពុំទាន់ បានប្រព្រឹត្តទៅក្តី ខ្ញុំគិតថាឯកឧត្តមថ្នាក់ដឹកនាំលោកនឹងចូលរួមនៅពេលចុងក្រោយ ។ ដូចនេះយើងនឹង Debate គ្នាទៀតក្នុងកិច្ចបច្ចេកទេសលំអិតនៅពេលក្រោយ ។ ជាបន្តទៅទៀតយើងសិក្សាទៅ Databases ផែនទី៤ជំនាន់ផ្សេងៗគ្នា ឆ្នាំ ១៩៩២-៩៣, ឆ្នាំ១៩៩៧, ឆ្នាំ២០០២ និងឆ្នាំ ២០០៦ ។

មុននឹងចូលទៅដល់ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរប់ព្រៃយើងលើកយកផែនទីភូគព្ភសាស្ត្រ នៅលើផ្ទៃដីជាង ៧០០០ ហិកតា បើយើងសិក្សាអំពីភូគព្ភសាស្ត្របានន័យថា យើងសិក្សាពីសីលាមេដែលកើតនៅក្នុងតំបន់និង តើសីលាមេប្រភេទអ្វី ? ភាគច្រើនកើតមាន Sandstone បានន័យថា ថ្មខ្សាច់មានរហូតទៅដល់ ៧៣៨៨ ហិកតា ស្មើនឹង ៩៨,៥០ % ឯដីទំនាបមានលក្ខណៈលិចទឹកសីលាមេមាន ៥៥៨,៧ហិកតា ស្មើ០,៧៨ % និង

No Classified rock ៥៣.៤ហិកតា ស្មើនឹង ០.៧១% ។ ដូចឯកឧត្តម អស់លោកជ្រាបស្រាវហើយផែនទី ភូគព្ភសាស្ត្រដែលក្រុមហ៊ុនសំណាងរ៉ែ ស្នើសុំសិលាមេមានពណ៌បែបនេះ ពណ៌លឿងនឹងគឺ Sandstone ឯពណ៌ ខ្មៅនេះគឺ យើងហៅ No Classified rock ហើយនៅកន្លែងពណ៌បៃតងនេះគឺ Floodplains ដោយសារថា នៅពេល ដែលព្រែកស្រែអំបិលយើងឡើងទៅបានជាដីនេះមានលក្ខណៈជាដីលិចទឹក ។

ជាបន្តទៅទៀតអ្វីដែលជាការចាប់អារម្មណ៍របស់បងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ហើយលោកដែលជាតំណាង Wild Aids យើងសិក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ដី និងគំរូបព្រៃ តើការប្រែប្រួលរវាងឆ្នាំ ១៩៩២-៩៣ រហូតមកដល់ ឆ្នាំ២០០៦ តើគំរូបព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ដីនៅតំបន់នោះមានប្រែប្រួលយ៉ាងដូចម្តេច នេះគឺ Databases របស់ យើងបានមកពី UNDP ឆ្នាំ១៩៩២-៩៣ នៅលើផ្ទៃដី៧០០០ហិកតាជានេះ ភាគច្រើនគ្របដណ្តប់ទៅដោយ ព្រៃ ប៉ុន្តែ នៅឆ្នាំ១៩៩២-៩៣ យើងគ្រាន់តែបែងចែកដីមានគំរូបព្រៃ និងដីគ្មានគំរូបព្រៃតែប៉ុណ្ណឹងទេ បើ មើលទៅដី រហូតទៅដល់សឹងតែ ៩៩% ដែលគ្របដណ្តប់ទៅដោយព្រៃ ។ ប្រសិនបើយើងមើលនៅឆ្នាំ៩៦-៩៧ តើស្ថានភាពព្រៃមានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងដូចម្តេច? ដីដែលមានគំរូបព្រៃមួយចំនួនជាពិសេសយើងមើលទៅព្រៃ បៃតង ព្រៃស្រោង ហើយព្រៃស្រោងមួយចំនួនត្រូវបានបំបាត់ ហើយវាកើតមានទៅជាព្រៃផ្សេងៗទៀតអាចទៅ ជាព្រៃឈ្មោះ ឬមួយទៅជាវាលស្មៅ។ ជាបន្តទៅទៀត ខ្ញុំ និងជំរាបជូនអំពីទំហំព្រៃដែលមានការធ្លាក់ចុះវា មានទំហំប៉ុណ្ណា ឥឡូវនេះខ្ញុំបង្ហាញពីរូបភាពសិន ។

-យើងមើលរូបភាពឆ្នាំ២០០២ ស្ថានភាពព្រៃមានការប្រែប្រួលបែបហ្នឹង ចំណែកឯឆ្នាំ២០០៦ វាមាន លក្ខណៈបែបនេះ យើងនឹងបង្ហាញជូនផែនទីមួយទៀតនៅលើផ្ទៃដី៧០០០ហិកតា តើវាមានអ្វីខ្លះ យើង ពិនិត្យឃើញដីដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង វាលអេដ មានពីរ ទី១គឺស្ថិតនៅជ្រុងខាងជើងឈាងខាងលិចមានផ្ទៃដី ទំហំប្រហែលជា៣៨ហិកតា ពាក់ព័ន្ធនឹងមជ្ឈមណ្ឌលភ្នំក្រវ៉ាញ (Center Cardamoms) ចំណែកឯចំណុច ដែលមានពណ៌ផ្កាឈូកនេះ គឺវាពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ព្រៃឈើដែលយើងកំណត់អាទិភាពទី១០ ដែលមាន ទំហំ ៨០០ហិកតាជានេះ ហើយតទៅយើងនឹងបង្ហាញអំពីដំណើរការប្រែប្រួលនោះយ៉ាងណា? នេះគឺគំរូបព្រៃ នៅឆ្នាំ ១៩៩២-៩៣ ដីមានគំរូបព្រៃមាន ៩៩.៩៨ % ដីវាលស្មៅមានតែ ០.០២% គឺស្មើ១.៣ ហិកតាទេ ។ ចំណែកឯឆ្នាំ១៩៩៧ ប្រមាណជា៤-៥ឆ្នាំក្រោយ ផ្ទៃដីមានគំរូបព្រៃបានធ្លាក់ចុះប្រមាណជា៣០% ហើយដីដែល និយាយថា ពីមុនមកអាចជាព្រៃស្រោងក៏ដូរមកជាព្រៃគម្ពោត នៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ព្រៃអាចមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា ខ្ញុំគិតថាគិតនៅកន្លែងនេះព្រៃគម្ពោតមិនមានទេ វាអាចថានៅពេលដែល យើងដកឈើដែលមានតំលៃពាណិជ្ជកម្មចេញ ហើយដូច្នោះវាអាចប្រែក្លាយព្រៃស្រោងទៅជាព្រៃពាក់កណ្តាល ស្រោង ឬមួយទៅជាព្រៃឈ្មោះវិញ។ ហើយចំណែកឯដីព្រៃគម្ពោតវាកើនឡើងរហូតទៅជាង២០០០ហិកតា ស្មើនឹង២៥% ហើយដីវាលស្មៅមាន១.៣ហិកតា វាឡើងមក ៣០៤ហិកតា ។ នៅឆ្នាំ២០០២ ដីមានគំរូបព្រៃមាន ការប្រែប្រួលតិចតួច ពោលគឺពីចន្លោះ ៧០-៧៦% បានន័យថាកើនឡើងបន្តិចវិញ ព្រៃគម្ពោតធ្លាក់ចុះចំណែក

ផ្ទៃដីវាលស្មៅកើនឡើងវិញ ពី៤មក៦% ។ នៅឆ្នាំ២០០៦ គឺជា Databases ចុងក្រោយរបស់យើង ឃើញថា ផ្ទៃដីព្រៃស្រោងបន្តធ្លាក់ចុះទៀតពី៥០០០ហិកតាជាង មកនៅត្រឹម ៤០០០ហិកតាជាង ស្ទើរ៥៦% ព្រៃពាក់ កណ្តាលស្រោងមាន១៤% ឬស្មើនឹង ១០០០ហិកតា ដីព្រៃឈ្លោះមាន២០០០ហិកតា ឬស្មើនឹង ១៤០% ដីព្រៃផ្សេងៗ និងដីគ្មានគំរបព្រៃ មានតែ ១២ទៅ ៦០ហិកតាទេ ឬស្មើនឹង ០.១៧ ទៅ ០.៨១% ។

ធនធានសង្គមនិង សេដ្ឋកិច្ច ដោយសារថា ទីតាំងដែលក្រុមហ៊ុនសំណាងវី ត្រូវធ្វើស្នើសុំនេះគឺភាគ ច្រើនស្ថិតនៅឆ្ងាយ គឺ១៦គ.ម ខាងជើងទីប្រជុំជនថ្មពាំង ហើយនិងប្រមាណជាង៤០គ.មពីប្រជុំជនស្រុក ស្រែអំបិល ។ ដូច្នេះផលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រជាជនមានភាគតិចមែនទែន គ្មានបងប្អូនប្រជាជនណាទៅធ្វើ ចំការឬក៏ស្រែ ឬក៏ចំការពនេរចរនៅក្នុងតំបន់នោះទេ ហេតុនេះយើងមិនចាំបាច់លើកយកមកបកស្រាយអ្វីទេ ។ ជាបន្ទាប់ទៅទៀតយើងត្រូវសិក្សាថា តើការធ្វើអាជីវកម្មវីនោះវាប៉ះពាល់អ្វីខ្លះទៀត ។

យើងនិយាយអំពីការស្រាវជ្រាវ និងរុករកវីសិន មធ្យោបាយរបស់ក្រុមហ៊ុននៅរយៈពេល៤ឆ្នាំចុង ក្រោយនៃការសិក្សា គាត់បានប្រើ វិស្វកម្មរចនាសម្ព័ន្ធ ០៥នាក់ . កម្ពុជា ០២ នាក់ . អ្នកស្នាក់ភូមិសាស្ត្រមូលដ្ឋាន ០២នាក់. កម្លាំងសន្តិសុខ ១២ នាក់ និងអ្នកជំនាញ ០២នាក់ ។ ហើយឧបករណ៍ដែលគាត់ប្រើប្រាស់នោះគឺមាន ម៉ាស៊ីនខ្នងវី ០២ គ្រឿង, គ្រឿងចក្រសម្រាប់ឈូស (រុញ) ព្រៃ និងដី ០១គ្រឿង គ្រឿងចក្រសម្រាប់កាយដី ០១គ្រឿង និងត្រាក់ទ័រ ០១គ្រឿង រយៈពេលនៃការស្រាវជ្រាវគឺតាំងពីខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ រហូតមកដល់ ឥឡូវ រយៈពេល៤ឆ្នាំ ។ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវវីមិនថាតែនៅកម្ពុជាទេ គឺនៅកន្លែងប្រទេសណាៗ គឺដូច គ្នាទាំងអស់ ។ យើងត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្របុរាណបូក និងវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិជ្ជាទំនើប វិធីសាស្ត្របុរាណការដឹក ការខ្នងមើលអំពីវត្ថុមានរបស់វី អំពីជម្រៅរបស់វី ហើយបន្ទាប់មកទៀតយើងប្រើ Modern Technology ជាទូទៅយើងមើលពីផ្កាយរណប ដោយសារគេបាញ់មាញើទិចមក អញ្ចឹងរូបភាព Color ដែលឱ្យមកនេះ គឺ យើងអាចវិភាគថាវីមានជម្រៅប៉ុន្មានម៉ែត្រ ប៉ុន្មានរយម៉ែត្រ ហើយស្រទាប់នីមួយៗមានជម្រៅប៉ុន្មានរយ ម៉ែត្រ ។ ដូច្នេះ វិធីសាស្ត្រដែល យើងប្រើប្រាស់នឹង Modern Industrial Scanning Fly ទៅលើរូបភាព ផ្កាយរណប គេប្រើកម្មវិធី(Program)មួយឈ្មោះថា Malty Color ដើម្បីបង្ហាញអំពីស្រទាប់ហើយនិងកំរិត របស់វី ។

លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ តើវីនៅតំបន់នោះមានប៉ុន្មានស្រទាប់ ហើយស្រទាប់នីមួយៗមានជម្រៅ ប៉ុន្មាន ។ តាមរយៈ Industrial Cutting Fly គឺយើងបានពិនិត្យឃើញថា វីសរុបមាន១០ស្រទាប់ ស្រទាប់ ទី១មានជម្រៅ ១០០ម៉ែត្រ ខាងក្រោមនីវូសមុទ្រ ដែលមានវីសរុប ៧០៧២៦តោន ស្រទាប់ទី២ មានជម្រៅ ៥០ម៉ែត្រ ក្រោមនីវូសមុទ្រ មានបរិមាណវីសរុបចំនួន ៥៥០.០០០តោន ស្រទាប់ទី៣ ស្ថិតនៅជម្រៅស្មើនីវូ សមុទ្រ មានបរិមាណវី ២០៦.០០០តោន ស្រទាប់ទី៤ នៅជម្រៅ ៥០ម៉ែត្រ ស្មើនីវូសមុទ្រ មានបរិមាណ វីសរុបចំនួន ៤០៣.០០០តោន ស្រទាប់ទី៥ នៅជម្រៅ ១០០ម៉ែត្រស្មើនីវូសមុទ្រ មានបរិមាណវីសរុប ៣៥៧

.000តោន ស្រទាប់ទី៦ មានជម្រៅ ១៥០ម៉ែត្រ ខាងលើនីវ៉ូសមុទ្រមានបរិមាណវិវីចំនួន ៣២០០០ តោន ស្រទាប់ទី៧ ស្ថិតនៅជម្រៅ ២០០ម៉ែត្រខ្ពស់ជាងនីវ៉ូសមុទ្រ មានវិវី ២៨៧.០០០តោន ស្រទាប់ទី៨ ស្ថិតនៅ ជម្រៅ ២៥០ ម៉ែត្រ ១៥៥.០០០តោន ស្រទាប់ទី-៩ ស្ថិតនៅជម្រៅ៣០០ម៉ែត្រ ខ្ពស់ជាងនីវ៉ូសមុទ្រ មាន បរិមាណវិវីសរុប ចំនួន ៧៤.៦០៤តោន ស្រទាប់ទី-១០ ស្ថិតនៅជម្រៅ៣៥០ម៉ែត្រ ខ្ពស់ជាងនីវ៉ូសមុទ្រ មាន នៅលើកំពូលភ្នំ បរិមាណវិវីសរុប តែចំនួន ២៨.៤៧០តោន ដូច្នេះបរិមាណវិវីសរុបដែលមាននៅក្នុងតំបន់យើង នេះគឺមាន ២.៤៣៥.០០០តោន ។ ចំណុចបន្ទាប់មកទៀតក្រុមហ៊ុនមានផែនការអាជីវកម្មវិវី ដូចម្តេចខ្លះ?

ដោយសារការវិនិយោគទៅលើអាជីវកម្មវិវីប្រើប្រាស់លុយច្រើន ដូចនេះក្រុមហ៊ុនគ្រោង និងធ្វើជា ជំហានៗ ។ ជំហានទី១ក្រុមហ៊ុនគ្រោង និងធ្វើនៅតំបន់ចំនួន៣ដែលមានផ្ទៃដីសរុបចំនួន១៦០០ហិកតា ស្មើនឹង ១៦គីឡូម៉ែត្រក្រឡាមានបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម:

- កន្លែងទី១តំបន់អូរតាតុត: មានទំហំ០៤គ.ម^២ ស្មើ៤០០ហិកតា ដែលមានចំណុចនិយាមកា ក- ៣៥៣០០០ ១២៧ ០០០០ ខ-៣៥៥០០០ ១២៧០០០០ គ -៣៥៥០០០ ១២៦៨០០០ និង ឃ- ៣៥៣០០០ ១២៦៨០០០ ។
- កន្លែងទី២តំបន់ IMN-1 មានទំហំ ០៦គ.ម^២ ស្មើ៦០០ហិកតា ដែលមានចំណុចនិយាមកា ក- ៣៥៥០០០ ១២៧០០០០ ខ-៣៥៧ ០០០ ១២៧០០០០ គ-៣៥៧០០០ ១២៦៧០០០ និង ឃ- ៣៥៥០០០ ១២៦៧០០០ ។
- កន្លែងទី៣តំបន់ IMN-2 មានទំហំ០៦គ.ម^២ ស្មើនឹង៦០០ហិកតា ដែលមានចំណុចនិយាមកា ក- ៣៥៦០០០ ១២៧០០០០ ខ-៣៥៨ ០០០ ១២៧០០០០ គ-៣៥៨០០០ ១២៧៣០០០ និង ឃ- ៣៥៦០០០ ១២៧៣០០០ ។

ការកំណត់សក្តានុពលអំពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម យើងបានបញ្ជូនក្រុមការងារចំនួន៣ក្រុម ដើម្បីចុះទៅ សិក្សាវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន នៅក្នុងតំបន់នោះក្រោមកិច្ចសន្យាផ្តល់សេវាកម្មលេខ ងចថ.សា-០៨-០៣.០៧ ជាមួយ ក្រុមហ៊ុន Samnang Rea Thborng Thmor Import-Export and Development Co., Ltd ។ ដោយពិនិត្យឃើញថា ធនធានអេកូឡូស៊ីតំបន់នេះ មិនទាន់ទទួលរងការវិវិល និងម្យ៉ាងទៀតតំបន់សម្បទានវិវីស្ថិតនៅក្នុងដែនព្រៃសហគមន៍ដែលយើងចាត់ទុកថា វាស្ថិតចូលទៅក្នុង អាទិភាពទី១របស់ Will Ads ហើយនិង Center Cardamoms ដូច្នេះសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងការធ្វើ អាជីវកម្មលើវិវី អ៊ីលម៉េនីត (Ilmenite) ក្នុងតំបន់នេះអាច នឹងនាំមកនូវប៉ះពាល់ពហុអវិជ្ជមាន បរិស្ថាន សង្គម និង សេដ្ឋកិច្ច ច្រើនយ៉ាងនៅក្នុងករណី ដែលម្ចាស់គម្រោងមិនមានផែនការអាជីវកម្ម និងធ្វើផែនការ

គ្រប់គ្រងហេតុ ប៉ះពាល់បរិស្ថានឱ្យបានច្បាស់លាស់ទេ ។ ដូច្នេះយើងបានចាត់ទុកថា គម្រោងនេះជាគម្រោងដែល មានផលប៉ះពាល់ នៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ ប៊ី (Category B) ។ គម្រោងនេះស្ថិតនៅក្នុងកំរិតបរិស្ថាន B ឬក៏ C មូលហេតុអ្វី ដោយសារ ដើម្បីយើងធ្វើអាជីវកម្មវិល អ៊ីលមេនីត (Ilmenite) ទី១យើងនិយាយអំពីដំណើរការ យកវិល លាងវិល ហើយកែច្នៃវិល ។ ប៉ុន្តែដើម្បីយើងធ្វើសង់រោងចក្រកែច្នៃវិល Ilmenite គឺវាត្រូវការចំណាយរុយ ច្រើន ដូច្នេះប្រទេសកម្ពុជានៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នមិនអាចតម្លើងរោងចក្រចំរាញ់យកវិល Ilmenite ទេ ។ យើង ដឹកមកយើងគ្រាន់តែលាងដី ហើយយកថ្មដែលមិនមែនជា Ilmenite ចេញ និងវិលនេះត្រូវបាននាំចេញទៅក្រៅ ប្រទេស បានន័យថាផលិតផលពាក់កណ្តាលសំរេច វិលនោះមិនមែនជាវិលសុទ្ធទេ ។ យើងគ្រាន់តែដឹកហើយលាង យកវិលដោយមិនដាក់គីមីអ្វីទេរបស់ក្រុមហ៊ុនសំណាងវិល ។ ដូច្នេះហើយបានជាយើងឃើញការប៉ះពាល់ទៅលើ ធនធានបរិស្ថានគឺមានតិច ។ ចំពោះ Ilmenite វាជាពាក្យមួយ ប៉ុន្តែបើសិនជាយើងប្រើនៅក្នុងភាសាគីមីវា ជាទីប Titanium dioxide ជាវត្ថុធាតុដើមសំខាន់បំផុតនៅក្នុងឧស្សាហកម្មថ្នាំលាប វាជា Treatment មួយ សំខាន់បំផុតនៅក្នុងការបញ្ចូលពណ៌ ធ្វើឱ្យពណ៌មិនហើរ ហើយជាប់បានយូរ ។ ហេតុនេះហើយបានជាខ្ញុំចាត់ ទុកថា វាជា Category B ព្រោះអីបរិមាណវិលមានប្រហែលជា៤៥%ទេ ដូចនេះនៅពេលដែលយើងដឹកយកវិល វាមានដុំថ្ម វាមានដី ពេលដំណើរការលាងយកវិលមិនបានរៀបចំប្រព័ន្ធរៀបចំលាងវិលឱ្យបានត្រឹមត្រូវ វាអាចនាំ យកជាតិកក ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការប្រើប្រាស់ទឹករបស់សហគមន៍នៅក្នុងតំបន់ខាងក្រោម ធ្វើទឹកកក គុណភាពទឹកផ្លាស់ប្តូរ ហើយនៅតាម បាតព្រែក បាតអូរ ធ្វើឱ្យមានកដុះឡើង ធ្វើឱ្យកកស្ទះ ។ ដូច្នេះហើយបាន ជាយើងថា ក្រុមហ៊ុន បើមិនមានផែនការច្បាស់លាស់ទេវាអាចធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ដូចអ្វីដែលខ្ញុំបានលើក ឡើង ។ តទៅទៀតនេះ ខ្ញុំជំរាបជូនមួយៗថា តើវាមានការប៉ះពាល់យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ? ការប៉ះពាល់វាមាន១០ ចំណុចសំខាន់ដែលមានដូចខាងក្រោម :

ចំណុចទី១ : ចំពោះការប្រើប្រាស់ដី យើងបែងជាពីរដំណាក់កាលសំខាន់ទី(១) ការរំខានដល់ការ ប្រើប្រាស់នៅក្នុងដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវ និងរុករកវិល ការរំខាន ទី(២)ការរំខាននៃការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុង ដំណាក់កាលធ្វើអាជីវកម្មវិល តើនៅក្នុងដំណាក់កាលទាំងពីរនោះវាប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ ។ ឧទាហរណ៍ថា នៅក្នុងដំណាក់ កាលនៃការស្រាវជ្រាវ វាមានការឈូសឆាយផ្លូវចូលទៅក្នុងតំបន់ដែលសិក្សាស្រាវជ្រាវ វាមានសង់ផ្លូវ សង់ទី ស្នាក់ការ សង់កន្លែងលាងវិល ទាំងអស់នេះវាទាមទាមឱ្យយើងឈូសឆាយតំបន់ព្រៃចេញ វាធ្វើឱ្យមានការបែកដី ធ្វើឱ្យ ភ្លៀងអាចហូរនាំទៅ ។ នៅតំបន់យើងនេះចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពីបញ្ហាហ្នឹង ដោយសារតែរដូវប្រាំងនៅ តំបន់យើងនេះគឺមានតិចជាង៤ខែទេ ឥឡូវចុងខែហ្នឹងឬមួយដើមខែ១១ សឹងតែថ្ងៃរាំង ដូចជាខែ ១១ ខែ ១២ ខែ១១ ចុងខែ១១ឬមួយដើមខែ១២ នៅក្នុងតំបន់យើងនេះចាប់ផ្តើមភ្លៀង ។ ជាទូទៅកំពស់ទឹកភ្លៀងនៅតំបន់ហ្នឹង វាមានកំពស់ជាង ៣០០០ម.ម ក្នុងឆ្នាំ ហើយឆ្នាំខ្លះអាចរហូតទៅដល់ ៤០០០ម.ម ។ ដូចនេះខ្ញុំគិតថា Legislating ប្រចាំឆ្នាំខ្ពស់ អញ្ជឹងដំណើរការហូរច្រោះ និងការខូចខាតដីមានខ្ពស់ ។ ការហូរច្រោះទី១វាធ្វើឱ្យដីបាត់បង់

គុណភាព និងទី២នាំឱ្យមានដឹកករណ៍ Sediment ដីហើយវាជ្រាបតំបន់ទំនាប និងហូរទៅតាមអូរតាមព្រែកផ្សេងៗ។ ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់មកទៀតពាក់ព័ន្ធ និងការបិទរណ្តៅរ៉ែ

ចំណុចទី ២: ចំពោះការបិទរណ្តៅរ៉ែ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបិទរណ្តៅរ៉ែទេ វាធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ ទី១ពាក់ព័ន្ធ និងសោភ័ណភាព ទី២វាធ្វើឱ្យបាត់ទំលាប់សត្វព្រៃអាចធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅ ឡើងមកវិញមិនរួច។ បើយើងមិនបិទរណ្តៅហើយដាំឈើឡើងវិញវា និងបាត់បង់ គំរូបព្រៃ

ចំណុចទី៣ និងទី៤: ការរំខានដោយសំឡេង និងការបំភាយខ្ពស់ផ្សេងៗ នៅកន្លែងនោះជាតំបន់ដាច់ស្រយាល ដូច្នេះសត្វព្រៃ សំឡេងពាក់ព័ន្ធពីរ ប្រសិនបើគាត់អត់មានប្រព័ន្ធការពារសុវត្ថិភាពដើម្បីបុគ្គលិកកម្មករច្បាស់លាស់ទេ វាអាចប៉ះពាល់ទៅដល់សុខភាព ហើយអាចឱ្យសត្វដែលវាធ្លាប់មករកស៊ីនៅក្នុងតំបន់និងវាអាចផ្តួលចេញទៅក្រៅ និងម្យ៉ាងទៀតការប្រើប្រាស់គ្រឿងចក្រសម្រាប់ដឹកយករ៉ែ ហើយនិងគ្រឿងចក្រសំរាប់លាងរ៉ែ ដូច្នេះ វានឹងបញ្ចេញខ្ពស់កាបូនិក និងសារធាតុបំពុលបរិយាកាសផ្សេងៗទៀតទៅក្នុងខ្យល់។

ចំណុចទី ៥ : ពាក់ព័ន្ធនឹងការបាត់បង់ទីដីជ្រក និងផលប៉ះពាល់លើសត្វព្រៃ ការបាត់បង់ជម្រកដូចឯកឧត្តម អស់លោកបានជ្រាបហើយថា រ៉ែអ៊ីលមេនីត វាខុសពីរ៉ែដីទៃជាលក្ខណៈ Open Feet បានន័យថាយើង ចាំបាច់ត្រូវឈូសបើកគំរូបព្រៃដើម្បីយករ៉ែតែម្តង យើងមិនបានខ្វះជាអណ្តូងរ៉ែហើយត្រូវទៅយករ៉ែនៅខាងក្រោមទេ អញ្ចឹងហើយបានបាត់បង់ទីជម្រក។

ចំណុចទី ៦ : ពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារធម្មជាតិ ការបាត់បង់ទេសភាពធម្មជាតិ

ចំណុចទី ៧ : ហើយមួយទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងអាកាសធាតុក្នុងដំណើរការ អាជីវកម្ម រយៈពេលនៃការធ្វើអាជីវកម្មសម្របមានរយៈពេលមិនវែង យើងមើលទៅភ្លៀង៣-៤ខែហើយ ដូច្នេះរយៈពេលដែលមិនសមស្របមានរហូតទៅដល់៨ខែ ប៉ុន្តែមិនមែនមានន័យថាក្រុមហ៊ុនមិនបានធ្វើអីនោះទេ ប្រសិនបើមានភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង ៤-៥ថ្ងៃជាប់គ្នាក្រុមហ៊ុនមិនអាចធ្វើអ្វីបានទេ។

ចំណុចទី ៨ : ផលប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពការងារ និងផែនការ សុវត្ថិភាព និង ផលប៉ះពាល់លើសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ចំណុចទី ៩-១០: ផលប៉ះពាល់ក្នុងតំបន់ និង ផលប៉ះពាល់បន្ត ភាពចាំបាច់នៃការវាយតម្លៃបន្ថែមនេះគឺជាផលប៉ះពាល់សំខាន់ៗ ការធ្វើអាជីវកម្មអ៊ីលមេនីត។ ដូច្នេះយើងលើកមកទៀតថា តើយើងមានវិធានការណ៍សម្របសម្រួលអ្វីខ្លះដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទាំងអស់នោះ។ ទី(១) ទាក់ទងទៅនឹងការរំខានចំពោះការប្រើប្រាស់ដី ការរំខានមិនអាចជៀសផុតទេ ខ្ញុំបានជំរាបជូនឯកឧត្តម អស់លោកជ្រាបស្រាប់ហើយថា វាពាក់ព័ន្ធនឹងការឈូសឆាយវាធ្វើឱ្យបាត់គំរូបព្រៃ និងធ្វើឱ្យបែកដីមានការហូរច្រោះ ប្រសិនបើយើងមានវិធានការ ច្បាស់លាស់។ ឧទាហរណ៍ថា យើងឈូសដើមឈើនោះទៅ យើងកាត់វាកង់ៗហើយ ប្រមូលឈើទាំងអស់នោះ ទៅគរដាក់នៅលើទីទួលខ្ពស់ឱ្យផុតពីផ្លូវទឹក កំណាត់ឈើទាំងអស់នេះវាមិនបានហូរធ្លាក់ធ្វើរាំងស្ទះប្រព័ន្ធ

ផ្លូវទឹកទាំងអស់នោះទេ ។ នេះជាវិធានការកាត់បន្ថយចំពោះការប្រើប្រាស់ដី ហើយបើមានភ្លៀងធ្លាក់ក៏មិនអាចដំណើរការឈូសឆាយបានដែរ ព្រោះអីនៅពេលដែលកំពុងឈូសឆាយដីវាបែកភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំងមកធ្វើឱ្យហូរដីនោះអស់ហូរចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធអូរព្រែក ។ ទី(២) មិនត្រូវដំណើរការអាជីវកម្មរ៉ែនៅពេលមានភ្លៀងធ្លាក់ទេ ។ ការបិទរណ្តៅរ៉ែ និងការដាំដើមឈើឡើងវិញ ធម្មតាជាទូទៅពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ហានេះក្រុមហ៊ុនត្រូវតែដឹងថាមួយឆ្នាំតើក្រុមហ៊ុនត្រូវការដឹករ៉ែបានប៉ុន្មាន ហើយលទ្ធភាពក្រុមហ៊ុន១ខែយកស្រែបាន ៣០០០តោន ក្នុង១ឆ្នាំក្រុមហ៊ុនមានលទ្ធភាពយករ៉ែតែ ៣៦០០០តោនទេ ។ ដូច្នេះយើងមើលទៅលើបរិមាណរ៉ែសរុបវិញ ចំនួន ២៤០០០០០តោន គាត់ត្រូវយករយៈពេល១០០ឆ្នាំ បើយើងគិតត្រួសៗថាទំហំដីជាង៧០០០ហិកតា នៅក្នុងរយៈពេលនៃការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែ១០០ឆ្នាំ មួយឆ្នាំគាត់ត្រូវប្រើប្រាស់ដីអស់តែ៧០ហិកតា តែប៉ុណ្ណោះ ។ យើងត្រូវបំបែកទៀតតូលេខ ៧០ហិកតា តើក្នុង៧០ហិកតា ដែលមានបរិមាណរ៉ែ ៣៦០០០តោន ក្នុង១ឆ្នាំវាមានកំណើតរ៉ែតែវាមិនមានជាតិគីមីទេតែវាជាអាចម៍ដីនិងបំណែកថ្មដែលគ្មានរ៉ែអ៊ីលមេនីតនៅក្នុងនោះ ។ ដូច្នេះក្រុមហ៊ុនសំណាងរ៉ែត្បូងថ្មចាំបាច់ត្រូវថា គណនាបរិមាណអាចម៍រ៉ែសរុបចំនួនប៉ុន្មាន នៅពេលក្រោយពេលដែលយករ៉ែអស់ បាន៣៦០០០តោន ហើយអាចម៍រ៉ែនោះប្រើដើម្បីលប់រណ្តៅ ប៉ុន្តែដោយសារថាយើងបានដកយករ៉ែ ៣៦០០០តោន ហើយចំណុចមួយទៀតដែលយើងត្រូវសួរថា រណ្តៅទំហំប៉ុន្មានដែលក្រុមហ៊ុនមិនអាចលប់ ។ ប្រសិនបើយើងយកបរិមាណរ៉ែ៣៦០០០តោន យកទៅដាក់ក្នុងរណ្តៅមួយទៀតទំហំនឹងមិនអាចដល់កន្លះហិកតាទេ ដោយសារដង់ស៊ីតេរបស់រ៉ែខ្ពស់ បើរ៉ែទំហំ១ម៉ែត្រគូប ដូច្នេះ៣៦០០០ហិកតា ស្មើនឹងទំហំផ្ទៃដី១ហិកតា ហើយជំរៅ៣.៥ម តែប៉ុណ្ណឹងទេ ។ ប៉ុន្តែដោយសារថាក្រុមហ៊ុនរ៉ែ អ៊ីលមេនីត ជាប្រភេទគីមីមេតាល់ធ្ងន់បានន័យថាយើងឈូសអាចម៍រ៉ែលប់រណ្តៅនោះវិញ រណ្តៅដែលនៅសល់នោះគឺមានទំហំតូច ។ ហើយសំខាន់បំផុតថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋានតាមខេត្តស្រុកភូមិ និងស្ថាប័នពាក់នៅភ្នំពេញនោះត្រូវតាមដានពិនិត្យវាយតម្លៃថា តើក្រុមហ៊ុនសំណាងរ៉ែ ត្បូងថ្មនេះអនុវត្តទៅតាមផែនការអាជីវកម្មរ៉ែ និងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបរិស្ថានយ៉ាងដូចម្តេច ។ នៅពេលចប់ ឆ្នាំទី១គាត់ត្រូវតែលប់រណ្តៅរ៉ែហ្នឹង ហើយត្រូវដាំឈើឡើងវិញ បន្ទាប់មកគាត់អាចទៅធ្វើកន្លែងទី២បាន ។

ចំណែកឯសំឡេង និងការបំភាយក្រៅពីបុគ្គលិកប្រហែលជា២០០នាក់នៅតំបន់នឹង នៅពេលដំណើរការអាជីវកម្មពេញលេញគឺមិនមានអ្នកណាទៅទេពីព្រោះវាជាតំបន់ដាច់ស្រយាល ។ នៅកន្លែងអាជីវកម្មរ៉ែដែលវាមានសំឡេងខ្លាំង បុគ្គលិកកម្មករទាំងអស់អាចពាក់ឧបករណ៍ការពារត្រចៀកសំលេងអាចកាត់បន្ថយបាន ហើយការកាត់បន្ថយខ្លាំងកាបូនិកនៅក្នុងតំបន់គឺយើងមិនអាចកាត់បន្ថយបានទេ វាមានប៉ុន្មានគឺវាបញ្ចេញទៅប៉ុណ្ណឹងហើយ ប៉ុន្តែដោយសារថា តំបន់ជុំវិញវាសំបូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិ យើងមានការជឿជាក់ថា ខ្លួនកាបូនិកត្រូវបានស្រូបយកដោយរុក្ខជាតិបៃតងទាំងអស់ ។ ចំពោះការបាត់បង់ទីជម្រក ហើយនិងផលប៉ះពាល់លើសត្វព្រៃ បញ្ហានេះក៏ជាផលប៉ះពាល់ដែលជៀសមិនរួចដែរ ប៉ុន្តែដូចឯកឧត្តមអស់លោកបាន

ជ្រាបស្រាប់ នៅក្នុងមួយឆ្នាំបើគាត់ធ្វើអាជីវកម្មវិលមេនីត ផ្ទៃព្រៃដែលគាត់ឈូសចេញគឺមានតែទំហំ ៧០ហិកតាទេ។ ដូចនេះយើងចាត់ទុកថាជាប្រភេទនៃផលប៉ះពាល់បណ្តោះអាសន្នរយៈពេលមធ្យម។ នៅឆ្នាំ បន្ទាប់មកទៀតគាត់លុបហើយគាត់ដាំព្រៃឡើងវិញ ខ្ញុំគិតថានៅក្នុងរយៈពេល៧-៨ឆ្នាំក្រោយព្រៃនឹងអាចដុះ ៨-១០មឡើងវិញហើយ។ ចំណែកផលប៉ះពាល់លើសត្វព្រៃក៏ជាផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំប៉ុន្តែ យើងគិតថានៅ ជុំវិញផ្ទៃដីអាជីវកម្មវិលនោះសុទ្ធតែជាតំបន់ការពារទាំងអស់។ នៅពេលវត្តមានរបស់មនុស្ស និងសំឡេងអ្វី ផ្សេងៗ សត្វព្រៃទាំងអស់នោះអាចផ្អើល ប៉ុន្តែគាត់ធ្វើបំណាស់ទីចេញទៅតំបន់ឆ្ងាយទៅ ហើយពេលណាមួយ ដែលយើងបិទរណ្តៅវិស្វាគារសត្វព្រៃទាំងអស់អាចត្រឡប់មកវិញបាន នេះគឺផ្នែកមួយផ្នែកមួយទៀតការប៉ះ ពាល់ទៅលើសត្វធម្មតាមានវត្តរបស់មនុស្សទៅដល់កន្លែងណា វាធ្វើឱ្យកើនសម្ពាធចំពោះសត្វព្រៃ ដោយសារ កម្មករ បុគ្គលិក ឬមួយសន្តិសុខអាចទៅធ្វើការបរបាញ់សត្វព្រៃ តែបើក្រុមហ៊ុនគាត់មានវិធានការណ៍ច្បាស់ លាស់ គាត់អាចធ្វើបំរាម ការកំណត់ធ្វើបញ្ជាផ្ទៃក្នុង រាល់បុគ្គលិក កម្មករទាំងអស់មានអ្នកណាមានសិទ្ធិធ្វើ ការបរបាញ់សត្វ នៅតំបន់នោះបាន អញ្ចឹងយើងអាចទប់ស្កាត់បានហើយ។ បន្ទាប់មកទៀតយើងមើលទៅលើ ផលប៉ះពាល់ធម្មជាតិចំណុចនេះសឹងតែថាអត់មាន ពីព្រោះអីតំបន់នោះជាតំបន់មួយបិទជិតវាឆ្ងាយអំពីក្រសែ ភ្នែករបស់អ្នកដទៃ ហើយដោយសារថានៅពេលដែលយើងដឹកវិទ្យុទាំងអស់ទៅតំបន់ដទៃទៀតធ្វើឱ្យនៅ សល់រណ្តៅវិលរាប់ពាន់ ហិកតា គឺវាមិនមានទេ ក្រោយពេលដែលបិទហើយយើងដាំព្រៃឡើងវិញ។ ដូច្នេះកន្លែង នោះគឺអត់មានរណ្តៅវិលទេ។ ចំពោះការបាត់បង់ទៅលើតំបន់ការពារ និងតំបន់ទេសភាពធម្មជាតិក៏យើងអាច កាត់បន្ថយបានដែរ។ ចំណុចបន្ទាប់មកទៀតផលប៉ះពាល់របស់អាកាសធាតុទៅលើ ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មវិលមិន ចាំបាច់បកស្រាយជូនឯកឧត្តម អស់លោកទេ ពីព្រោះនេះជាបញ្ហារបស់ក្រុមហ៊ុន ខ្ញុំគិតថាក្រុមហ៊ុនចេះ សម្របសម្រួលធ្វើយ៉ាងណា អ្វីដែលជាដំណោះស្រាយរបស់គាត់នៅក្នុងរដ្ឋសមស្របគាត់អាចបង្កើនពេលវេលា ធ្វើអាជីវកម្មចំណែកនៅក្នុងរដ្ឋមិនសមស្របគាត់អាចឈប់នៅពេលដែលមានភ្លៀងខ្លាំង ដូចនេះវាអាចធ្វើ ឱ្យមានគុណភាពចំណូល និងចំណាយនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនគាត់បាន។ ហើយផលប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពវាកើត មាន ប៉ុន្តែ ខ្ញុំក៏មិនចាំបាច់លើកយកមកដែរ នេះគឺចាំទៅដល់ប្រជុំថ្នាក់ក្រសួង នៅពេលនោះខ្ញុំអាចលើកបញ្ហា សុខភាពមកបកស្រាយឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ហើយផលប៉ះពាល់នៅក្នុងតំបន់គិតថា ចំពោះមុខមិនអាចធ្វើការ បកស្រាយលំអិតបាន ពីព្រោះថា ក្រៅអំពីក្រុមហ៊ុន សំណាងវិ ត្បូងផ្ទៃដែលមានផ្ទៃដីជាង៧០០០ហិកតា ហើយរយៈពេលនៃការធ្វើអាជីវកម្ម១០០ឆ្នាំ ខ្ញុំមិនទាន់ដឹងថានៅតំបន់ក្បែរនឹងតើមានគម្រោងធ្វើអាជីវកម្មវិ យ៉ាងណានោះទេ។ ដូច្នេះផលប៉ះពាល់នៅក្នុងតំបន់យើងមិនអាចបកស្រាយជូនបានទេ។ នៅក្នុងផលប៉ះពាល់ ក្នុងតំបន់ និងផលប៉ះពាល់បន្តគឺវាមានលក្ខណៈរួមគ្នា។ ផលប៉ះពាល់បន្ត ឧទាហរណ៍ថា ឥឡូវយើងដឹកវិលនៅ កន្លែងនឹងហើយ វាមានផលប៉ះពាល់តិចមួយ ប៉ុន្តែចេញពីនេះ១០គ.មស្រាប់តែមានរណ្តៅវិលមួយទៀត ហើយ ជាប់ៗគ្នាអាចមានរណ្តៅវិល បួនដប់ម្ភៃ រួមគ្នា។ ដូច្នេះផលប៉ះពាល់វាតិចពីគម្រោងមួយទៅគម្រោងមួយ បើគម្រោង

ច្រើនវាធ្វើឱ្យផលប៉ះពាល់ធំ ។ បច្ចុប្បន្នទើបតែមានវិវិធីមេនីតមួយនៅក្នុងតំបន់ ហើយផលប៉ះពាល់ខ្លះនៅ កន្លែងនិងយើងក៏មិនអាចបកស្រាយបានដែរ ។

ចំណុចបន្ទាប់មកទៀតនេះជាចំណុចសំខាន់ដែលខ្ញុំត្រូវតែយកមកលើក ដោយសារតែក្រុមហ៊ុនសំណាង វីត្យុងថ្ម មិនទាន់បានដំណើរការអាជីវកម្ម ដូច្នេះយើងមិនទាន់វាយតម្លៃបានជាក់លាក់ថា តើវានឹងមានផល ប៉ះពាល់អ្វីផ្សេងទៀត ។ ដូច្នេះយើងចាំបាច់បង្កើតចំណុចមួយទៀត ដែលហៅថា Additional Impact Assent Requirements ហើយអ្វីទៅ ដែលយើងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃបន្ថែមក្រោយពេលដែល ក្រុមហ៊ុន សំណាងវី ត្យុងថ្មដំណើរការអាជីវកម្មនោះ យើងទៅលើលក្ខណៈគីមី ពេលដែលគាត់ដំណើរការពាក់ខែ យើងមើលគំនរអាចម៍វីគាត់ ធម្មតាមិនមែនទាល់តែយើងយកធាតុគីមីយកទៅដាក់បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ទេ នៅក្នុងធម្មជាតិក៏មានគីមីដែរ ក៏ប៉ុន្តែគីមីនិងគីមី Higen វាអាចកំបាំងមិនបង្ហាញតែម្តងទាល់តែមានការជីក កាយដីនៅក្នុងបរិមាណច្រើនបានជាគីមីវាបញ្ចេញមក ។ នៅក្នុងវិធានការណ៍បរិស្ថានរបស់យើងៗ នឹងដាក់ថា ក្រោយពេលដែលក្រុមហ៊ុន ដំណើរការអាជីវកម្ម ហើយអាចវីមានលើសពី ៥០០០ម^៣ ត្រូវមានគណៈកម្មការ អន្តរក្រសួងមួយដែលមានសហសភាពបច្ចេកទេសចាំបាច់ត្រូវចុះទៅពិនិត្យអាចម៍វីនោះ ។ ដូច្នេះចំណុចទាំងបី ចុងក្រោយនេះយើងធ្វើការបកស្រាយ ជាជំហានៗ ពីព្រោះនៅក្រសួងបរិស្ថាន មានក្រុមការងារមួយពាក់ព័ន្ធ E&M បានន័យថា Evaluation Monitoring Programme កម្មវិធីតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ទុកឱ្យ ក្រុមហ៊ុនដំណើរការអាជីវកម្មសិន ហើយពាក់ខែក្រោយនៅពេលដែលបរិមាណអាចម៍វីមានលើសពី ៥០០០ម^៣ ចាំបាច់ត្រូវចុះត្រួតពិនិត្យ ហើយយើងនិងលើកយកបញ្ហានេះទៅពិភាក្សានៅជំហានក្រោយទៀត ខ្ញុំសូមបញ្ចប់ ការអន្តរាគមន៍ប្រយោជន៍នេះ ទុកឱកាសឱ្យថ្នាក់ដឹកនាំខេត្ត និងអស់លោកជាប្រធានមន្ទីរពាក់ព័ន្ធទាំងអស់លើ ជាបញ្ហាផ្សេងៗមក ខ្ញុំ នឹងធ្វើការបំភ្លឺជូនបន្ថែមទៀត ។

ឯកឧត្តម សុទ្ធ ធារា អភិបាលរង ខេត្តកោះកុង: សូមអរគុណដល់ បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី ដែលបានធ្វើបង្ហាញពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងវិធានការកាត់បន្ថយហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន របស់ក្រុមហ៊ុនស្វែង រក និងរុករកវី អ៊ុលមេនីត ហើយអ្វីដែលពាក់ព័ន្ធ និងបុព្វហេតុច្បាប់នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ ដើម្បីអង្គភាព ពាក់ព័ន្ធផ្តល់យោបល់បន្ថែមនោះ សុំឱ្យខាងមន្ទីរ ឧស្សាហកម្មដែលជាមន្ទីរជំនាញផ្ទាល់នោះ តើពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងនោះមានលិខិតអនុញ្ញាតិ ក្នុងការស្វែងរកជំរកវី និងរុករកវីដើម្បីដាក់ជូនអង្គពិភាក្សាថ្ងៃនេះបាន ស្តាប់ បន្ទាប់មកទៀតខាងព្រៃឈើ ។

លោក ម៉ិច ស៊ីយុន ប្រធានមន្ទីរឧស្សាហកម្ម : សូមគោរពឯកឧត្តមអភិបាលរងខេត្ត លោកបណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី ដែលបានធ្វើបទបង្ហាញអម្បាញ់មិញ ពាក់ព័ន្ធនឹងជំនាញចូលរួមថ្ងៃនេះ ដើម្បីការពារ ដែល ស្ថាប័ននីមួយៗទទួលខុសត្រូវ ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងលើច្បាប់អាជីវកម្ម ដែលបានស្នើសុំពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម ដើម្បី

ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ កន្លងមកនេះមានពិតមែនហើយក្រសួងឧស្សាហកម្មបានចេញឱ្យដើម្បីដំណើរការ អាជីវកម្ម ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា រយៈកាលកន្លងមកសកម្មភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននេះ គឺមានការខ្វះចន្លោះ ពាក់ព័ន្ធ នឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានក៏ដូចជាខាងមន្ទីរជំនាញ ហើយរាល់របាយការណ៍ និងការងារផ្សេងៗក្រុមហ៊ុនមិនដែល ទំនាក់ទំនងអ្វីទាំងអស់ ។ ហើយការណ៍អ្វីៗគេបញ្ជូនទៅក្រសួង ពេលខ្លះក៏អត់ទៅដល់ក្រសួងទៀត បច្ចុប្បន្ននេះ ឈានទៅដល់កំរិតមួយទៀត ការសុំធ្វើបុកធ្វើអាជីវកម្មវិវីបន្តទៅទៀត ។ ដូច្នោះនៅពេលដែលបានអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើ អាជីវកម្មពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម ស្នើសុំកុំឱ្យធ្វើដូចមុនទៀត ។ ហើយនេះជាដំណាក់កាលមួយសំខាន់ណាស់ ទី(១)ការត្រួតពិនិត្យរាល់ផែនការផ្សេងៗដែលក្រុមហ៊ុនបានធ្វើ និងអនុវត្តរាល់ឆ្នាំ គឺត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ឱ្យ បានច្បាស់លាស់បញ្ជាក់អំពីបរិមាណដែលធ្វើបាន និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។ ក្នុងករណីនេះដើម្បីឱ្យការធ្វើ អាជីវកម្មមានផលប្រយោជន៍សំរាប់ជាតិ កុំធ្វើផ្សេងពីនេះគឺធ្វើអ្វីទៅតាមតែផែនការរបស់ខ្លួន បើថាយកវិ ប្រាកដជាយកវិ កុំធ្វើអ្វីផ្សេងទៀត ។ ដើម្បីឱ្យងាយស្រួល មន្ទីរបានស្នើសុំបញ្ជូនមន្ត្រីមន្ទីរឧស្សាហកម្ម វិវី និង ថាមពល ដើម្បីឈរជើងនៅលើការដ្ឋាននោះចំនួន២នាក់ ហើយនេះក៏មិនមែនជារឿងថ្មីទេ ព្រោះថានៅកន្លែង ផ្សេងៗទៀតក៏គេបញ្ជូនមន្ត្រីប្រចាំការដូចអញ្ចឹងដែរ នេះមិនមែនដើម្បីអ្វីទេ គឺដើម្បីសម្របសម្រួលការងារ រវាងក្រុមហ៊ុនជាមួយស្ថាប័នដើម្បីស៊ីសង្វាក់គ្នានៅពេលដែលយើងអនុវត្តការងារ ។ ម្យ៉ាងទៀត Rrport បញ្ជូនទៅក្រសួង ហើយ Report មន្ទីរស្ថាប័នក៏បញ្ជូនទៅក្រសួង ដូច្នោះ Report ទាំងពីរនឹងត្រូវស៊ីគ្នាដែរ ។ ដូច្នោះហើយបានខ្ញុំគិតឃើញត្រូវបញ្ជូនមន្ត្រីពីរនាក់នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុននឹងបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្ម វិវីនេះ ។ ជាបន្តទៅទៀត ខ្ញុំសូមសួរចំពោះទំហំ និងបរិមាណវិវីដែលមាននៅតំបន់ដែលមានចំនួន១០ស្រទាប់ ហើយការធ្វើអាជីវកម្មទៅច្រើនឆ្នាំ គឺ១០០ឆ្នាំ ហើយបរិមាណវិវីមានរហូតដល់ទៅ ២៤០០០០០តោន តើ ក្រុមហ៊ុនមានកាត់កិច្ចក្នុងការបំពេញរណ្តៅដីនោះឡើងវិញ? នេះចំពោះតែអ៊ីលមេនីតចំពោះសមាសភាពផ្សេង ទៀតក្រៅពីអ៊ីលមេនីត ដែលវាមានប្រយោជន៍សក្តានុពលរបស់ជាតិផ្សេងទៀតត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនមន្ទីរ និង ក្រសួងឱ្យបានដឹងជាមុនៗនិងធ្វើអាជីវកម្ម ។

លោក មាន ស៊ីថា នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្ត : សូមគោរពឯកឧត្តមអភិបាលរងខេត្ត និងលោកតំណាងឱ្យក្រុមការងារវាយតម្លៃ ក្នុងនាមខ្ញុំតំណាងឱ្យរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកោះកុង បើតាមខ្ញុំក្តាប់ ការអធិប្បាយរបស់គាត់ គឺថាមានផលប៉ះពាល់ច្រើនចំពោះតំបន់យកវិវីនេះ ហើយតំបន់យកវិវីស្ថិតក្នុង អនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលប្រគល់ឱ្យ Wile Aids ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ក្នុងរយៈកន្លងមកនេះ មិនមាននរណាធ្វើអ្វីបានទេនៅមុំនឹង ហើយដែលក្រុមហ៊ុនធ្វើអ្វីៗនោះខាងខ្ញុំក៏អត់ដឹងដូចមន្ទីរឧស្សាហកម្ម វិវី និងថាមពលខេត្តដែរ ទើបតែបានដឹងថ្ងៃនេះ ។ ខ្ញុំមានការព្រួយបារម្ភមែនទែនគឺបើការដ្ឋានហើយធ្វើផ្លូវ ចូលទៅដល់ការដ្ឋាន តើក្រុមហ៊ុនមានវិធានការអ្វីចំពោះការធ្វើផ្លូវនេះ ហើយមានទំហំប៉ុណ្ណា ។ កាលធ្វើផ្លូវចូល ទៅប្រជាជនត្រូវទៅចាប់ដីតាមផ្លូវនឹងហើយ តើក្រុមហ៊ុនមានវិធានការអ្វីចំពោះប្រជាជន ក្រៅពីកម្មករ ការ

ដ្ឋានចូលទៅក្នុងនោះ? តើក្រុមហ៊ុនមានវិធានការយ៉ាងណា (ព្រោះឈើនោះជាឈើសំណង់) ពេលដែលក្រុមហ៊ុន កាប់ឈើយកទៅណា ឬមួយទិញពីរដ្ឋ ឬមួយក្រុមហ៊ុនលក់ឱ្យអ្នកផ្សេងៗ កន្លងមកយើងឃើញក្រុមហ៊ុន អគ្គិសនីគាត់កាប់ហើយគាត់ចោលអារត់អារាយ ដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើទៅមើលគាត់ថាគាត់ទិញចង់លុយជូនរដ្ឋ តែដល់គាត់ កុនមែនទែន គាត់ឈូសលុបតែម្តង ប្រាប់គាត់ថាឱ្យគ្រប់ម៉ូ បើគាត់មិនយករដ្ឋមានវិធានការលក់ឱ្យ ក្រុមហ៊ុនណាមួយដែលគេចង់បានឈើនឹង ប៉ុន្តែគាត់ឈូសចោល ផលប៉ះពាល់វាមានច្រើនអញ្ចឹង តើក្រុមហ៊ុនមាន វិធានការយ៉ាងដូចម្តេច ឈើកាប់ហើយជាឈើសំណង់ ឈើប្រើបានទុកគ្រប់ប្រភេទម្តេច? ហើយក្នុងការដាំ ឈើគួរឱ្យរដ្ឋបាលព្រៃឈើចូលទៅមើល។ ការកាប់ឈើនោះរបៀបយ៉ាងដូចម្តេច បើក្រុមហ៊ុននោះបង់យកថ្លៃ យកឈើនឹងក៏យក បើក្រុមហ៊ុនមិនមានលទ្ធភាពយកឈើនឹងទេ ឬលក់ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មណាដែលគេចង់បាន ទិញពីនោះវិញ។

ផលប៉ះពាល់មួយទៀតគឺថា គាត់និយាយម្យ៉ាងដែលហើយទទួលស្គាល់ថាធ្វើយ៉ាងនេះ យ៉ាងនោះទុក ដីដាំអ្វីវិញនោះ ប៉ុន្តែរយៈកន្លងមកក្រុមហ៊ុនធ្វើអាជីវកម្មឈើមានផែនការដូចគ្នាអញ្ចឹងដល់ពេលធ្វើអត់មានដាំ។ ការដាំឈើនោះក្រុមហ៊ុនដាំខ្លួនឯង ឬមួយប្រគល់លុយទៅឱ្យរដ្ឋឬមួយអ្នកណាទៅដាំ កន្លងមកក្រុមហ៊ុនកាប់ ឈើគាត់ប្រគល់លុយទៅឱ្យក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុទំលាក់លុយមកឱ្យក្រសួងកសិកម្មដាំ ការដាំមិនសូវមានលទ្ធផល ប៉ុន្មានទេតាមតែខ្ញុំដឹង។

បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី : ខ្ញុំសូមអរគុណចំណុចនេះ សូមការអនុញ្ញាតពីឯកឧត្តម ដើម្បីបំភ្លឺ ជូនទៅ និងសំណួរពីរខាងដើមជាការពិតសេចក្តីប្រាកដរបស់យើង កន្លែងណាក៏ដោយ ដែលមានគម្រោង អភិវឌ្ឍន៍ មានការសង់ផ្លូវចូលហៅថា Action Road វាតែងតែធ្វើឱ្យមានសម្ពាធនៅលើការប្រើប្រាស់ដី នៅប្រទេសដទៃយ៉ាងណានោះខ្ញុំមិនដឹង ក៏ប៉ុន្តែប្រទេសយើងគ្រប់កន្លែងណាឱ្យតែមានការអភិវឌ្ឍន៍ ដូច ឯកឧត្តមជ្រាបស្រាប់ហើយដើម្បីយើងនៅស្រែអំបិលមុនពេលឧកញ៉ា លី យ៉ុងផាត់ គាត់មកអភិវឌ្ឍន៍នៅ កន្លែងនឹងអត់មានអ្នកណាចាប់អារម្មណ៍ទេ ប៉ុន្តែឱ្យតែអ្នកវិនិយោគទៅដល់កន្លែងណាហើយ មនុស្សមិន ដឹងមកពីកន្លែងណាទៅចាប់បង្កជាបញ្ហាទេ ឱ្យអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានហើយបង្កការរាំងស្ទះជាឧបសគ្គដល់ទៅ អ្នកវិនិយោគិននឹងថែមទៀត។ ហើយខ្ញុំគ្រាន់តែថាទៅលើបញ្ហាទី១ក្តី ទៅលើបញ្ហាទី២ក្តី មិនមែនជារឿង របស់ក្រុមហ៊ុនទេ មកពីក្រុមហ៊ុនគ្នានៅឯកជន ចង់មិនចង់គាត់ធ្វើយ៉ាងម៉េចឱ្យផលចំណេញរបស់គាត់កើន ឡើង អ្វីដែលជាអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ហើយនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅភ្នំពេញឯណោះទេជាអ្នកពិនិត្យតាមដាន ហើយវាយតម្លៃ យើងមានច្បាប់ប្រសិនបើធ្វើខុស ១ម្តង ២ដង ៣ដង ទៅតាមការណែនាំ បើគាត់អត់ អនុវត្ត ជាពិសេសខេត្តស្ទើរឡើងទៅលើយើងត្រូវមានសិទ្ធិដកហូតតែម្តង។ ដូច្នេះ ខ្ញុំគិតថាសំណួរនេះគួរ យើងពិភាក្សានៅ ក្នុងកិច្ចសន្ទនាវិញ តើយើងពង្រឹងច្បាប់យើង ហើយយើងធ្វើឱ្យដៃគូឯកជនរបស់យើង មានការចូលរួម យ៉ាងម៉េចខ្លះនៅក្នុងការអនុវត្តរបស់គាត់ គម្រោងភាគច្រើន ខ្ញុំគិតថាមិនមែនតែអ៊ីល

ម៉េនីតមួយទេ ខ្ញុំសិក្សាគម្រោងច្រើនពាក់ព័ន្ធ និង EIA ក៏ប៉ុន្តែវិធានការសំខាន់វិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទាំងបរិស្ថាន ទាំងសង្គម ទាំងអស់នឹងមិនត្រូវបានយកទៅអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ក្រុមហ៊ុនចាំតែអនុវត្តទេ ទោះបីគាត់មិនចង់ក្តី បើយើងចាំលោកឯងត្រូវតែលប់ដីឡើងវិញ លោកឯងត្រូវតែដាំឈើឡើងវិញ ក្រោយពេលឈូសហើយឈើគរទុកឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ ឬមួយក៏ដាក់ឱ្យមានការដេញថ្លៃ ទោះបីជាទៅជាឈើអុសក្តី ឬមួយជីវម៉ាស់ក្តី សុទ្ធតែមាននីតិវិធីទាំងអស់ ។ ប៉ុន្តែសំខាន់ដំណើរការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ហើយខ្ញុំគិតថាមិនមែនក្រុមហ៊ុនអនុវត្តខ្លួនឯង មិនមានការតាមដានវាយតម្លៃ ហើយតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវលើបញ្ហានឹងពិតជាពិបាកហើយ ។

លោក ថៃ ពេជ្រគណៈ ប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន : ខ្ញុំបានតាមដាននូវការធ្វើបទបង្ហាញអំពីការស្រាវជ្រាវរ៉ែនេះ ឃើញថាមានការប៉ះពាល់សំខាន់នៅតំបន់នោះ គឺពាក់ព័ន្ធទី១ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចដូចលោកបណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី បានបង្ហាញហើយ វាមិនសូវប៉ះពាល់ប៉ុន្មានទេ តែវាពាក់ព័ន្ធនៅលើបរិស្ថានធម្មជាតិ ហើយដែលជាសំខាន់បំផុតនោះ ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងជលផល(ក្តោបទាំងអស់លើមធ្យមជាតិ ទាំងអណ្តើក និងក្រពើ)រួមមានទាំងដែលរស់នៅក្នុងទឹក ។ ដូច្នោះ ខ្ញុំគិតថា នៅពេលដែលគម្រោងដំណើរការ ដែលមានក្នុងផែនការរបស់គាត់ ១ខែ ក្រុមហ៊ុនអាចមានលទ្ធភាពយករ៉ែរហូតដល់ទៅ៣០០០តោន ហើយគ្របដណ្តប់នៅលើផ្ទៃដី ៧០ហិកតា ១ឆ្នាំម្តង នៅពេលប្រតិបត្តិការនេះអ្វីដែលខ្ញុំព្រួយបារម្ភគឺ ព្រៃឈើនេះដែលលោកខាងមេព្រៃបានលើកហើយ បើកាលណាយករ៉ែនៅក្រោមដីឯណោះ ដូច្នោះត្រូវសំអាតព្រៃឈើ តើព្រៃឈើត្រូវយ៉ាងដូចម្តេច? ជាគំនិតខ្ញុំ ដែលយើងធ្លាប់ធ្វើកន្លងមកដែរ ឈើត្រូវតែដេញថ្លៃលក់មុន និងការដឹកយករ៉ែ ក្រុមហ៊ុនត្រូវប្រកាសឬរដ្ឋត្រូវប្រកាសដេញថ្លៃលក់ដើម្បីសំអាតព្រៃឱ្យអស់ហើយចាំចាប់ផ្តើមដឹកយករ៉ែ៧០ហិកតា ឬប៉ុន្មានហិកតាទៅតាមទំហំរបស់រ៉ែនោះ ។ ចំពោះដំណើរការយករ៉ែនិងយើងត្រូវលាងហើយកទេចកំទីរ៉ែនេះដែលជាបញ្ហាធ្ងន់វាហូរមកប្រពន្ធព្រែកទាំងឡាយមកតំបន់ផ្នែកខាងក្រោមនេះ ដូចជាព្រែកត្រពាំងរូង ព្រែកតាតៃ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ និងបាត់បង់ជីវកម្ម ហើយជាពិសេសជីវចម្រុះតូចៗ ។ យើងមិនដឹងថានៅតំបន់មានសត្វពិសេសអ្វីទេ កន្លងមកបើតាមអង្គការ Wall ADDs ឬអង្គការ ដី មានតាំងពីក្រពើភ្នំ ត្រីនាគ កាលណាយើងធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែនេះទៅ ទី១បាត់បង់ជីវកម្មវាតែម្តង ទី២អាចត្រូវស្លាប់ហើយចំពោះសត្វព្រៃនេះក៏មានការប៉ះពាល់ដែរ នៅពេលដែលយើងធ្វើទៅ ត្រូវវិវាទដល់ការបំណាស់ទីវានៅតំបន់ដែលយើងត្រូវធ្វើ ហើយធ្វើឱ្យបាត់បង់ទីជីវកម្មលាក់ខ្លួននិងការបន្តពូជរបស់វា។ ហេតុដូច្នោះបានជាយើងសុំឱ្យខាងក្រុមសរសេរ EIA ដូចយើងធ្វើកន្លងមកអញ្ចឹងបញ្ជ្រាស់ ឬមួយយ៉ាងដូចម្តេច? កុំវាងប៉ៃព្រៃនេះឬយ៉ាងម៉េច ខ្ញុំជឿថាលោកអាចមានលទ្ធភាពសរសេរហើយដើម្បីដាក់ឱ្យក្រុមហ៊ុនអនុវត្តបាន ហើយដើម្បីអនុវត្តបានកាន់តែល្អជាងនេះទៀត EIA ត្រូវឱ្យមានមន្ត្រីទៅចូលរួមសហការ ក្នុងនោះខ្ញុំសុំឱ្យមានបរិស្ថាន ជលផល និងមេព្រៃ មិនមែនទៅដើម្បីរកៀបក្រុមហ៊ុនយកលុយអីទេ ដើម្បីជួយសំរួល និងដាក់បន្ទាត់ឱ្យក្រុមហ៊ុននោះអនុវត្តតាមដូចមាននៅក្នុងសៀវភៅ EIA

ដែលបានចែង មើមិនដាក់ទៅទេ ធម្មតាក្រុមហ៊ុនមិនអនុវត្តតាមទេ អញ្ចឹងហើយដល់ពេលមានបញ្ហាប៉ះពាល់ បរិស្ថានធ្ងន់ធ្ងរ ទើបគាត់មកហៅជំនាញ ដូច្នោះហើយទើបខ្ញុំឱ្យដាក់ទៅក្នុងរបាយការណ៍នេះហើយបញ្ជូនឱ្យបាន ចូលរួមតែម្តង មិនមែនដាក់គ្រាន់សរសេរដាក់ក្នុងសៀវភៅហើយអត់បញ្ជូននោះទេ ។ ហើយការកំណត់ថ្លៃបង់ លុយស្តារបរិស្ថានឡើងវិញនេះ គឺលុយថ្លៃស្នូលសារអាករទេ គឺគេហៅថា មូនីធីទ័យទានបរិស្ថាន(ស្តារបរិស្ថាន នៅក្នុងតំបន់នោះឡើងវិញ) ហើយខ្ញុំសូមចូលរួមមានយោបល់តែប៉ុណ្ណោះ ។

បណ្ឌិត លី សុពន្ធី មុនី : សូមអរគុណ ខ្ញុំចង់បង្ហាញជូននីតិវិធីសូមលើកឧទាហរណ៍ ដោយ

សារថា របាយការណ៍នេះពាក់កណ្តាលខែក្រោយទើបចប់ជាស្ថាពរ ខ្ញុំលើកយកវិធានការណ៍កាត់បន្ថយ ផលប៉ះ ពាល់បរិស្ថាន របស់គម្រោងធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែដែរ តែនៅវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឧទាហរណ៍ថា តំលៃដែលគ្រោង សំរាប់ឧបត្ថមគម្រោងតាមដានពិន្យវាយតម្លៃពង្រឹងសមត្ថភាពប៉ាន់ស្មានថាអស់ ៧៨០០០ដុល្លារ នៅក្នុង១ឆ្នាំ ព្រោះគម្រោងថវិកាគ្រោងសំរាប់ជួសជុល និងកែប្រែបរិស្ថាននៅក្នុងអាយុកាលនៃការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែ ត្រូវបាន ប៉ាន់ស្មានថាអស់ ១៣៧-១៤២លានដុល្លារ រ៉ែនេះវាមានសម្រប១២លានតោន រ៉ែ១តោនមានតំលៃ ប្រហែលជិត ២០០០ដុល្លារ ។ ដូច្នោះយើងមើល Turn over នៅក្នុងអាយុកាលគិត៣០ ពាន់លានដុល្លារ ក្នុង បច្ចេកទេសបរិស្ថានរបស់យើងគាត់ធ្វើ Reference Presion គឺគាត់ធ្វើ Mine Closure បានន័យថាបិទ រណ្តៅរ៉ែ ប៉ុន្តែរណ្តៅរ៉ែវាធំវានៅសល់រណ្តៅរ៉ែដូចជា ប៉ុន្មានពាន់ហិកតានៅលើដី ១ម៉ឺនហិកតា យើងមើលតំលៃ វាសរុប១៣៧ ទៅ១៨២លានដុល្លារ ។ ហើយយើងមើលតើមានអ្នកណាខ្លះ ចូលរួម នេះតំលៃប៉ាន់សំរាប់អនុវត្តន៍ EMP មានន័យថា Enveronment Menagement Plane ផែនការ គ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងការត្រួតពិនិត្យ តាមដានវាយតម្លៃការអនុវត្តន៍វិធានការ យើងប្រើ pH ជាប៉ារ៉ាម៉ែត្រ សំរាប់វាស់ pH របស់ដី ។ ចំពោះតំលៃ សំរាប់ពិនិត្យរកលោហៈធ្ងន់ៗពួក HB Matal ស្ថិតក្នុងអំបូរអាសេនិច មើលទៅលើ COD & POD អស់ ប៉ុន្មាន ។ ការរៀបចំប្រព័ន្ធធ្វើឱ្យទឹករង យើងនិយាយថា ជា Taling Inpatient System សំរាប់ស្ថាត់ការហូរ កករ ជាតិពុលផ្សេងៗ ។ ការត្រួតពិនិត្យតាមដានជួលបុគ្គលិកអចិន្ត្រៃយ៍ចំនួន២នាក់ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល ធ្វើជា Local Environment សំរាប់ប្រចាំការនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន មន្ត្រីសមត្ថកិច្ចស្រុក និងខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ៤នាក់ រយៈពេលប៉ុន្មាន១នេះជា Monitoring Programe មន្ត្រីបរិស្ថាន២នាក់ មន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម២នាក់ ស្ថាប័ន ត្រួតពិនិត្យឯករាជ្យ២នាក់ រយៈពេល៣ថ្ងៃ ហើយ២ខែម្តង ចំណែកឯអចិន្ត្រៃយ៍រៀងរាល់ខែតែម្តង សមត្ថកិច្ច ស្រុកពេលដែលក្រុមចម្រុះពិភ្នំពេញចុះទៅសមត្ថកិច្ចស្រុក២នាក់ ប៉ុន្តែនៅជិតកំណត់ឱ្យ២ថ្ងៃ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ៤នាក់ គិតឱ្យ២ថ្ងៃ មន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានពិភ្នំពេញមកចាំបាច់ត្រូវ៣ថ្ងៃ មន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម៣ថ្ងៃដែរ អ្នកចូលរួម មានប៉ុណ្ណឹង ។ ការពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនបណ្តុះបណ្តាលឱ្យគាត់មានជំនាញជាប្រចាំ ។ ការគ្រោង ថវិកា ក្នុងការលុបបរណ្តៅនៃអាយុកាលក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម ការលុបបរណ្តៅមានតំលៃ៦៧លានដុល្លារ ការដាំ ឈើឡើងវិញគឺ ១ម៉ឺនដុល្លារក្នុង១ហិកតា ។ ការឧបត្ថម្ភចំពោះអ្នករងគ្រោះតាមការដាក់ស្តែងក្រុមហ៊ុនចាំបាច់

ត្រូវមានវិភាគគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការងារនេះ ។ ហើយនេះគ្រាន់តែជាការឆ្លើយត្រូវស្របដើម្បីជូនខាងមន្ទីរបរិស្ថាន ។

លោក ម៉ិទ លើក អភិបាលស្រុកស្រែអំបិល: ចំពោះ ខ្ញុំខាងអាជ្ញាធរដែនដី បើគំរោងមិនទាន់ចុះអនុវត្តទេ ផលប៉ះពាល់ជាក់ស្តែងចំពោះមុខមិនទាន់មាន ព្រោះខាងខ្ញុំនេះខាងសង្គម រីឯជំនាញបានលើកឡើងហើយ ផលប៉ះពាល់ព្រៃឈើយ៉ាងម៉េច ទឹកយ៉ាងម៉េច សត្វព្រៃនោះយ៉ាងម៉េចគឺខាងជំនាញ ខាងខ្ញុំឈរពាក់ព័ន្ធជាមួយសង្គម មានន័យថាពាក់ព័ន្ធជាមួយប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្បែរនឹង ហើយកន្លែងយកវីនោះមិនទាន់មានប្រជាពលរដ្ឋទេ ដូច្នេះខ្ញុំមិនអាចវាយតម្លៃយ៉ាងដូចម្តេចទេ បើមានគំរោង ដូចជាមានការឈូសឆាយផ្លូវត្រូវតែមានការប៉ះពាល់ហើយ ព្រោះវាមិនដែលធ្វើផ្លូវពីក្នុងមកត្រូវតែមានអ្នកខាងក្រៅចូល ដូច្នេះត្រូវតែមានការសិក្សាវាយតម្លៃ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងខាងអាជ្ញាធរយើងខ្ញុំក៏មិនទាន់មានមតិអ្វីដែលត្រូវវាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់ទេ ។ ក្រុមហ៊ុននេះក៏មិនបានទំនាក់ទំនងអ្វីជាក់លាក់ជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គ្រាន់តែជំរាបឱ្យដឹងថាបានមកសិក្សា គំរោងវី ហើយតំបន់នោះមិនឱ្យអ្នកណាចូលទៅឬក៏ត្រួតពិនិត្យបានទេ ។ ក្នុងនាមអាជ្ញាធរមួយរយៈកន្លងមកគ្រាន់ត្រឹមតែបានដឹងទេ ។ ចំពោះផលប៉ះពាល់គឺអាស្រ័យលើអ្នកសិក្សាវាយតម្លៃ តើវាមានកិរិយា ទៅលើធនធានធម្មជាតិដូចជា ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ មន្ត្រីជាតិ ផ្សេងៗដែលរស់នៅក្នុងទឹកដូចខាងជំនាញបានលើកឡើង ។ ដូចនេះ ខ្ញុំមិនមានយោបល់អ្វីបន្ថែមទៀតទេ សូមបញ្ចប់តែប៉ុណ្ណោះ ។

លោក ឌូ សារុដ អភិបាលស្រុកថ្មបាំង : ចំពោះស្រុកថ្មបាំង បើសិនជាវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ជាសំខាន់អាជ្ញាធរស្រុកមកនេះគឺ ពាក់ព័ន្ធសង្គមក៏ប៉ុន្តែដូចលោកអភិបាលស្រុកស្រែអំបិលបានលើកឡើងហើយ បញ្ហាសង្គមគឺវាមិនប៉ះពាល់អ្វីធ្ងន់ធ្ងរនៅឡើយទេ ព្រោះបើតាមការបកស្រាយរបស់លោកបណ្ឌិតទីតាំងដែលក្រុមហ៊ុនសិក្សានេះវានៅឆ្ងាយពីទីប្រជុំជនរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពីរស្រុក ដូច្នេះការប៉ះពាល់វាមិនទាន់ជាធ្ងន់ធ្ងរប៉ុន្មានទេ ។ នៅក្នុងករណីនេះខ្ញុំចង់មានយោបល់ចំពោះក្រុមហ៊ុនដែលចុះស្រាវជ្រាវរុករកវីនៅអូរតាតុននេះគឺខ្ញុំគ្រាន់តែដឹងតាមពណ៌មានទេ លិខិតអនុញ្ញាតពីក្រសួង ខ្ញុំបានទទួលម្តង ហើយក្រុមហ៊ុនចូលទៅសិក្សារុករកសំបុកវីជាបន្តៗនេះ ខ្ញុំមិនបានដឹងទេ ដូច្នេះវាមានការដាច់ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមហ៊ុន និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។ ជាសំណូមពរទៅមុខទៀតបើសិនជាក្រុមហ៊ុននោះចូលទៅតំបន់នោះវាស្ថិតនៅឆ្ងាយពីអាជ្ញាស្រុកទាំងពីរឆ្ងាយគួរសមដែរ បើក្រុមហ៊ុនចូលបើមិនមានការសហការជាមួយអាជ្ញាធរស្រុក មានបញ្ហាអ្វីកើតឡើងឬមួយអសន្តិសុខនិងបញ្ហាអ្វីដែលមិនល្អ ដែលតំណាងក្រុមហ៊ុនចូលទៅតំបន់នោះគឺមិនល្អ ហើយអាជ្ញាធរធ្វើការអន្តរាគមន៍មិនទាន់ទេ ។ ដូច្នេះជាសំណូមពររបស់ខ្ញុំ សូមឱ្យក្រុមហ៊ុនទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបានចុះទៅជាមួយផង បើមើលទៅលើផែនទីក្រុមហ៊ុនច្បាស់ជាងអ្នកស្រុកហើយ ប៉ុន្តែបើភូមិសាស្ត្រជាក់ស្តែងអ្នកស្រុកវិញ ហេតុនេះសូមឱ្យក្រុមហ៊ុនទំនាក់ទំនងឱ្យបានចូលទៅតំបន់នោះសុវត្ថិភាពទាំងអស់គ្នា ការពារកុំឱ្យមានអសន្តិសុខនៅក្នុងតំបន់ផង ការពារសុវត្ថិភាពឱ្យក្រុមហ៊ុនផង ។ ចំពោះបញ្ហាមួយទៀតពាក់ព័ន្ធ និងឈើមានចំជំនាញអ្វីខ្ញុំទេ កន្លង

មកខ្ញុំធ្លាប់ចូលរួមសិក្ខាសាលា នៅថ្នាក់ជាតិក្រុមហ៊ុនវិវីអគ្គិសនី បើក្រុមហ៊ុននេះយកលើចេញដូចក្រុមហ៊ុនវិវី អគ្គិសនីវាមិនពិបាកអ្វីទេ។ យើងធ្វើការដេញថ្លៃ ដូចក្រុមហ៊ុនវិវីអគ្គិសនីគេដេញថ្លៃមុននឹងធ្វើទំនប់ គឺឈឺ ទាំងអស់នៅក្នុងអាងទំនប់ត្រូវការ ដាក់ឱ្យដេញថ្លៃយកចេញទាំងអស់។ ក្រុមហ៊ុនយកវីក័នេះក៏ដូច្នោះដែរ បើ ត្រូវការយកលើចេញទាំងអស់ក្នុងតំបន់នោះធ្វើការដេញថ្លៃទៅ តើត្រូវដោះស្រាយលើនោះរបៀបដូចម្តេច ដែលក្រុមហ៊ុនបានសម្បទាននូវទំហំដីនឹង នេះជាយោបល់របស់ខ្ញុំដែលធ្លាប់បានចូលរួមសិក្ខាសាលារបស់ក្រុមហ៊ុនវិវី អគ្គិសនីទាំងពីរនៅស្រុកថ្មបាំង។ ចំពោះបញ្ហាដែលទាំងទងទៅនឹងការឈូសឆាយចូលទៅតំបន់នោះ ទី១វាមាន ផ្លូវលំចាស់ដែលមាន ទី២មិនអាចមានផ្លូវលំនឹងទេដោយសារយើងចោលយូរឆ្នាំឈឺវាដុះឡើងវិញអស់ ដូច្នោះវា ត្រូវបាត់អស់ផ្លូវលំចាស់ ដូច្នោះការធ្វើឈូសឆាយផ្លូវដែលចូលទៅគឺទាំងអស់បញ្ហាព្រៃឈើជៀសមិនផុត មួយវិញទៀតបញ្ហាជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ កាលណាមានផ្លូវតែងតែមានប្រជាពលរដ្ឋទៅយកដីនៅតាមផ្លូវនឹង ប៉ុន្តែចំណុចសំខាន់យើងទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរ ខេត្ត ស្រុក ឃុំ ធ្វើការគ្រប់គ្រងឱ្យច្បាស់ទៅគឺមិនអាចទៅ ចាប់អាណាធិបតេយ្យបានទេ ខ្ញុំជឿជាក់ថាអញ្ចឹង។

លោក ហ៊ុន សុគន្ធ មន្ត្រីសម្របសម្រួល អង្គការសម្បត្តិសត្វព្រៃ : សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ ឯកឧត្តម អភិបាលរងខេត្ត ដែលបានផ្តល់ឱកាស នៅក្នុងការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ក្នុងថ្ងៃនេះ និងក្រោយពី បាន ស្តាប់បទបង្ហាញអំពីការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម របស់បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី ចំណែក ខាងខ្ញុំ នៅពេលនេះមិនបញ្ហាអ្វីដែលត្រូវចូលរួមនៅក្នុងពិភាក្សានេះទេ ហើយក៏មិនមានសិទ្ធិសំរេចយោបល់ អ្វីដែរ ដោយសារប្រធានអង្គការគាត់មានធុរៈជាប់រវល់ពុំអាចមកបាន ដូច្នោះខាងខ្ញុំសុំទិញន័យដើម្បីយកទៅ វិភាគឱ្យស៊ីជម្រៅ ហើយផ្តល់ជូនជាយោបល់ និងចម្លងជូនគ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីបានជ្រាបជាពិសេស។

បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី : ពាក់ព័ន្ធនឹងទិញន័យទាំងអស់ ដូចខ្ញុំបានជំរាបខាងដើម គឺមុនឬ ក្រោយពាក់ណ្តាលខែក្រោយអាចចប់សព្វជាស្ថាពរ ព្រោះខ្ញុំត្រូវបញ្ជូនក្រុមការងារចុះទៅទៀត ដោយសារ បញ្ហាអាកាសធាតុ យើងមិនអាចធ្វើការងារនេះបាន។ ដូច្នោះទិញន័យរបស់យើងនៅដើមខែ១០ ឬដើមខែ១១ យើងអាចបញ្ចប់។ ក្រុមការងារ១ក្រុម ដើរចូលទៅក្នុងព្រៃដើម្បីពិនិត្យ Diversity ដែលមាននៅក្នុងដីដែល ក្រុមហ៊ុនស្នើសុំវិនិយោគ ឯក្រុមការងារទី២ ក្រុមហោះពិនិត្យមើលគំរូបព្រៃពីលើអាកាសដោយប្រើឧបករណ៍ ភារាម្យត្រូវ ដើម្បីដឹងថា ក្នុងតំបន់ដែលត្រូវរុករកវីនោះមានគំរូបព្រៃនៅសេសសល់ប៉ុន្មានភាគរយ។

ឯកឧត្តម សុខ ភារា អភិបាលរងខេត្ត : ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នើសុំរបស់គម្រោងសំណង់វី ត្បូងថ្មទី១ យោងស្មារតីអង្គប្រជុំថ្ងៃនេះគឺជាការសោកស្តាយណាស់ដែលក្រុមហ៊ុនគ្រិនត្រូវសិក្សាបន្តទៅទៀតនោះគឺថា ដើម្បីធានាបានសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាដើម្បីឱ្យអាជ្ញាធរបានដឹងផង ពេលដែលយើងបញ្ចប់ នៅខែក្រោយៗទៀត សូមមេត្តាឱ្យមានអង្គភាពជំនាញ ចូលរួម ជាសំខាន់បំផុត អភិបាលស្រុក មេឃុំ ទី១បាន

ឱ្យដឹងព័ត៌មានផង ទី២ការពារសុត្តិភាព ព្រោះតំបន់នោះជាព្រៃដាច់ស្រយាលណាស់ ហើយវាមានសត្វកាច សាហាវច្រើន។ ទី២ខាងរដ្ឋបាលព្រៃឈើមេត្តាផ្តល់នូវសំណូមពរ អ្វីៗមកខេត្តឱ្យបានដឹងអំពីគោលបំណងហើយ នឹងផ្តល់យោបល់អំពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ដើម្បីដាក់ជូនទៅក្រសួង និងអន្តរក្រសួង។ ហើយខ្ញុំក៏សូមបញ្ជាក់ បន្តិចចំពោះការធ្វើវិវាទអគ្គិសនីនៅស្ទឹងអាវែងក៏យើងនិយាយអំពីគំរូបឈើព្រៃនេះដែរ ក្រែងលោតំបន់នឹងពាក់ព័ន្ធ យ៉ាងណាដើម្បីឱ្យអង្គការជំនាញនៅក្នុងខេត្ត អាជ្ញាធរក្នុងខេត្តបានដឹង អាចជួយឬមួយយ៉ាងម៉េច តែនេះគ្រាន់ តែជាឧទាហរណ៍។ នេះយើងមិនទាន់បានសរសេរឱ្យបានវែងឆ្ងាយ ហើយបើសរសេរមួយថ្ងៃដល់ល្ងាចមិនទាន់ ចប់ទេ។ ដូច្នេះក្រោយពេលក្រុមហ៊ុន ប្រឺននេះធ្វើការសិក្សាចប់ គឺយើងត្រូវយកកំណត់ហេតុរបាយការណ៍វាយ តម្លៃហេតុ ប៉ះពាល់បរិស្ថាននេះ មកដាក់នៅសាលាខេត្តប្រជុំជាចុងក្រោយ មុននឹងដាក់ទៅអន្តរក្រសួង អំពី មតិយោបល់គ្រប់អង្គការដែលមាននៅលើទឹកដីខេត្តកោះកុង ឱ្យបានដឹងអំពីគំនិតយោបល់គ្រប់អង្គការដែល បានលើកមកហើយ ខ្ញុំគ្រាន់តែទៅចូលរួមស្តាប់បទបង្ហាញនៅអន្តរក្រសួង ហើយសុំឱ្យក្រុមហ៊ុនប្រឺនចុះសិក្សា បញ្ចប់នឹងដាក់ប្រជុំម្តងទៀត ដើម្បីចងក្រងជាសៀវភៅឱ្យបានច្បាស់លាស់សំរាប់ក្រុមហ៊ុនអនុវត្តតាម។ ជាទី បញ្ចប់នេះខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ បណ្ឌិត សី សុពណ៍-មុនី ដែលមានស្នាដៃ ក្នុងការសរសេរដែលគេទទួល ស្គាល់ច្រើន និង សូមថ្លែងអំណរគុណដល់អស់លោកជាប្រធានមន្ទីរស្ថាប័នជំនាញ ជាពិសេសលោកអភិបាលស្រុក ទាំងពីរ (ស្រែអំបិល និងស្រុកថ្មបាំង) និងសមាជិកទាំងអស់ដែលបានចូលរួមបញ្ចេញមតិយ៉ាងក្បោះក្បាយនៅ ក្នុងបទបង្ហាញ លើរបាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម របស់ក្រុមហ៊ុនសំណាងវីវី ត្បូងថ្ម។

អង្គប្រជុំបានចប់សព្វគ្រប់នៅវេលាម៉ោង ១០:៣០ នាទីរសៀល នៅថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដដែលក្រោម បរិយាកាសរីករាយ ស្និទ្ធស្នាល និងយោគយល់គ្នាខ្ពស់។

ធ្វើនៅកោះកុង, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុ

ហត្ថលេខា

REFERENCES

1. A Poverty Profile of Cambodia, MoP, 1997
2. Asia-Pacific Tropical Forestry: Ecological Disaster or Sustainable Growth, RAPA, Bangkok, 1994
3. Agricultural Strategies and Policy Framework for Sustainable Food Security and Poverty Alleviation, Cambodia, May 2000
4. Barney.L, Steven.R.S, and Kry.M. 2000. Biological Survey in Northeast Mondul Kiri. Cambodia.
5. Biodiversity the Life of Cambodia. Edited by Jady Smith, 2001
6. Cambodia Poverty Assessment, MoP, 1999
7. Cambodia Forestry Code of Practice for Harvesting dated 26 July 1999
8. Charles.M.F. 2008. A Guide to the Mammals of Southeast Asia. Princeton University Press. Princeton and Oxford.
9. Chhang.P. 2009. Plant Diversity of Cambodia. Unpublished data. The Forestry Administration. Cambodia.
10. Conflict and Natural Resource Management, FAO, 2000
11. David.D, Matthew.F, Graham.T, Michael.S, and Philip.S. 2005. Handbook of Biodiversity Methods. Survey, Evaluation and Monitoring. Cambridge University Press.
12. Dy Phon.P. 2000. Dictionary of Plant use in Cambodia. Imprimerie Olympic. Cambodia.
13. Edward.P, Tom.C, Nut.M.H, Sok.S, and Benjamin.R. 2007. Status and Conservation of Globally Threatened Primate in the Seima Biodiversity Conservation Area, Cambodia. Wildlife Conservation Society. Cambodia Programme.
14. FAO Model Code of Forest Harvesting Practice, Rome 1995
15. FAO Model Code of Forest Harvesting Practice, Rome 1996
16. Forest Concession Management Planning Manual, dated March 2001
17. Forest Inventory in Eastern Mekong by B. Rollet 1962
18. Forest Resources Assessment 1990, in Tropical Countries, FAO, Rome, 1993
19. Forestry Administration. 2007. Cambodia Forest Statistics 2006. Forestry Administration, Cambodia.
20. General Population Census of Cambodia – Final Census Result of 1998
21. Gene-Ecological Zonation of Cambodia – Forestry Administration, DANIDA, German Development Services, December, 2003
22. Guidelines For Preliminary EIA for Forest Harvesting – 27 January 1995
23. Handbook of the Policy and Basic Procedure of EIA in Sarawak – 27 January 1995
24. Hostetler, M.E, and Main, M.B. 2001. Florida morning program: point count method to survey birds. University of Florida, Institute of food and agriculture science.
25. Joe.W, Peter.D, and Men.S. 2001. A Wildlife Survey of Southern Mondul Kiri Province, Cambodia. Wildlife Conservation Society. Cambodia Programme.
26. Landuse Capability Map 1997/97
27. Masphal.K , Shin.J. R, Seung.H.S, Eun.J.L, Woo.S.L, and Bunnat.P. 2009. Differences in Bird Communities Between Before and After Forest Fire in Tropical Lowland *Dipterocarp* forest of the Northeastern Cambodia.
28. Masphal.K, Woo.S.L, Sung.J.P, and Shin.J.R. 2009. Bird Community in Ricefield and Grassland during the Dry Season in the Mekong Delta, Cambodia. Journal of Korean Forest Society.
29. Mondul Kiri Province. 2005. Announcement of prohibitions and demarcation of Mondul Kiri protected forest. Mondul Kiri Province, Cambodia.
30. Megan.M. 2007. Burning Issue. WWF Greater Mekong. Cambodia Country Programme.
31. Men.S, Soun.P, Sin.P, and Joe.W. 2008. A Field Guide to Mammals of Cambodia. Forestry Administration, WCS, Cambodia.
32. Ministry of Agriculture, Forestry, and Fisheries (MAFF). 2007. Prakas on Classification and List of Wildlife Species. Cambodia.
33. Merel.J.C, Peter.P.V.D, Jarujin.N, and Kumthorn.T. 1998. Snakes and Other Reptiles of Thailand and Southeast Asia. Asia Books.co.,ltd. Thailand.
34. Ministry of Environment (MoE). 2002. Cambodia initial national communication. Under the united nation convention framework on climate change. Phnom Penh Cambodia.
35. National Environmental Planning Manual 1998-2002

36. National Forest Policy of Cambodia, WB, UNDP, FAO, April 1996
37. National Weather Report From Ministry of Water Resource and Meteorology
38. Nicholas.B, Kry.M, Karin.V, Catriona.C, and Richard.T. 2009. Western Siem Pang Forest Carbon Project. Pilot study of carbon stocks and project feasibility. Ecometrica. UK.
39. Non-wood Forest Products for Rural Income and Sustainable Forestry, FAO, Rome, 1995
40. Peason.T, Walker.S, and Brown.S. 2005. Sourcebook for Land Use, Land Use Change and Forest Project. Winrock International.
 41. Prum.S. and Tom.G. 2009. Research and monitoring activities in Mondulkiri Protected Forest. Unpublished data. WWF Cambodia.
 42. Sarah.W, Timothy.P, Nancy.H, Ken.M, and Sandra.B. 2009. Terrestrial Carbon Measurement Standard Operating Procedures. Winrock International, Ecosystem services.
 43. Schweithelm, J. and H.K. Chhay. 2007. Mondulkiri protected forest: management plan 2008 - 2012. Forestry Administration, Kingdom of Cambodia, Phnom Penh.
44. Sub-Decree on the declaration of Protected Areas dated 1st November 1993
45. Satellite Imageries map interpreted by DFW year 1996/97/2000
46. Strategic Environmental Framework for the Greater Mekong Sub-region: Integrating Development and Environment in the Transport and Water Resource Sectors, Stockholm Environment Institute
47. Soil Survey Report of Charles D. Crocker 1962/63
48. Tan.S, and Colin.P. 2008. A Field Guide to the Birds of Cambodia. Wildlife Conservation Society. Cambodia Programme.
 49. Tran.T.C, and Kol.T. 1995. Soil and Vegetation of Cambodia (in khmer). Department of Forestry and Wildlife. Cambodia.
50. The Atlas of Cambodia, National Poverty and Environmental Maps, DANIDA, 2006
51. Vegetation of Cambodia 1972 & 1996/97 and 2000